

Cecilie Lønn

Grammatikk

Nettsupplement

Nå begynner vi!

– for deg som skal begynne å lære norsk

Nivå A1–A2

Innhold

SETNINGER

Ordstilling i helsetninger	2
Skjema med oversikt over plassen til alle leddene i en helsetning	3
Ordstilling i leddsetninger	3
Som-setninger	4

SUBSTANTIV

Egennavn og fellesnavn	4
Lær kjønnet	5
Bruk av ubestemt og bestemt form av substantivet	5
Regelrette substantiv (maskuline)	6
Regelrette substantiv (feminine)	14
Regelrette substantiv (maskuline) som slutter på -e	18
Regelrette substantiv (feminine) som slutter på -e	20
Regelrette substantiv (maskuline) som slutter på -er (mest personer)	22
Regelrette substantiv (ulike kjønn) som slutter på -er (ikke personer)	24
Regelrette substantiv (ulike kjønn) som slutter på -el	24
Regelrette substantiv (intetkjønn) med én stavelse	25
Regelrette substantiv (intetkjønn) med lik form i ubestemt form entall og flertall	27
Uregelrette substantiv (ulike kjønn) med én stavelse	29
Regelrette substantiv (intetkjønn) med to former i ubestemt form flertall	30
Regelrette substantiv (intetkjønn) uten kortform i ubestemt form flertall	32
(U)regelrette familiesubstantiv (alle kjønn)	33
Uregelrette substantiv (alle kjønn)	34
Substantiv (alle kjønn) ikke brukt i flertall	35
Sammensatte substantiv	39

ADJEKTIV

Generelt om adjektiv	40
Adjektiv med regelrett bøyning	40
Adjektiv som mister en konsonant i intetkjønn	44
Adjektiv som ikke endrer seg i noen former	45
Adjektiv som slutter på -t, -tt, -et og -ig (og noen på -d), får ikke -t i intetkjønn	46
Adjektiv som slutter på -el, får sammentrekning i ubestemt form flertall og i bestemt form	53
Adjektiv som slutter på -en, får sammentrekning i ubestemt form flertall og i bestemt form	53
Adjektiv som slutter på -er, får sammentrekning i ubestemt form flertall og i bestemt form	54
Adjektiv som slutter på -isk, får ikke -t i intetkjønn	54
Adjektiv i bestemt form	55
Adjektiv i gradbøyd form	56
Adjektiv med uregelrett gradbøyning	57
Adjektiv med uregelrett bøyning: <i>liten</i> og <i>annen</i>	57
Adjektiv med -tt i intetkjønn	58

VERB	
Infinitiv	58
Verb og uttrykk som tar å + infinitiv	59
Modale hjelpeverb	59
Verbtidene	60
Uregelrette verb	61
Regelrette verb gruppe 1	64
Regelrette verb gruppe 2	68
Regelrette verb gruppe 3	73
Regelrette verb gruppe 4	74
S-verb	74
PRONOMEN	
Generelt om pronomene	75
Subjektsform - objektsform - refleksiv objektsform - refleksiv eieform - refleksiv form	75
Eieformene	76
Påpekende pronomene	77
Spørrepronomen / Spørreord	78
Relativt pronomene	78
Resiprøkt pronomene	79
Ubestemte pronomene	79
Andre pronomene	79
ADVERB	
Generelt om adverb	80
Tidsadverb	80
Stedsadverb	82
Setningsadverb (NB Flere av tidsadverbene kan også være setningsadverb)	82
Gradsadverb	83
Andre adverb	84
PREPOSISJONER	
Generelt om preposisjoner	85
Eksempel på bruk av preposisjoner	85
INTERJEKSJONER (utropsord)	87
KONJUNKSJONER	
Generelt om konjunksjoner	88
Eksempel på bruk av konjunksjoner	88
SUBJUNKSJONER	
Eksempel på bruk av subjunksjoner	89
UTTRYKK FRA TEKSTENE I GRUNNBOKA	
Eksempler på bruk av uttrykk fra tekstene i grunnboka	90

Om ordlistene og grammatikken

Her finner du en enkel grammatisk oversikt. Andre bøker i denne lærebokserien presenterer mer avansert grammatikk.

Fokuser på å lære deg de ulike kategoriene/gruppene for ordene du møter her. Da vil det bli lettere for deg å bøye ordene riktig når du bruker ordene i setninger. Du bør lære deg dette så tidlig som mulig. 😊

Ordene med tall foran er alle ordene som er brukt i tekstene i grunnboka til *Nå begynner vi!*

Setninger

- ✓ Det finnes to hovedtyper setninger: helsetning og leddsetning.
- ✓ En setning må ha subjekt og verbal.
- ✓ Ofte har en setning flere ledd. Et ledd kan bestå av flere ord.

Ordstilling i helsetninger

1. plass	2. plass	3. plass
	Verbal 1	
Melissa	studerer.	
Hector	jobber	med et nytt bilde nå.
I helgen	arbeider	de ikke.
I morgen klokka fire	skal	de se på den nye leiligheten.
Hans og to andre kollegaer	vil	pensjonere seg.
Randi	skal	ikke pensjonere seg.
De som står der borte,	liker	ikke kurset.
De	sier	at de skal gå på tur nå.
De	sier	at de ikke skal gå på tur nå.
De	sier	at han ikke kommer.
	Arbeider	de ikke i helgen?
	Vil	du ha litt mer kaffe?
Hva	heter	han?
Hvilke dager	jobber	du?
Hvor mange år	er	du?
Hvor gammel	er	du?
Hvor mye melk og kaffe	skal	du kjøpe?
Hvor lenge	har	du vært her?
Hvor lang tid	tar	det å kjøre til sentrum?
Hvor ofte	går	du på kurs?
	Studerer	Melissa?
Hvor langt	er	det til sentrum?

- ✓ Verbet står alltid på 2. plass i helsetninger.
- ✓ OBS: Vi teller ikke ord for å finne plassen, men *ledd*. («Hvilke dager» = ett ledd.) Eks.: *Hvilke dager jobber du?* (Her står verbet på 2. plass i setningen.)
- ✓ Subjektet er den som gjør noe. Subjektet er ofte person(er) eller ordet *det*.
- ✓ Subjektet skal stå på 1. eller 3. plass.
- ✓ På 1. plass står vanligvis subjekt, tid, spørreord eller sted.
- ✓ Tid kommer som regel først eller sist i setningen.

Skjema med oversikt over plassen til alle leddene i en helsetning:

1	2	3				
subjekt	verbal 1	(subjekt)	adverb 1	verbal 2	direkte / indirekte	adverb 2
adverbial					objekt	måte/
objekt						sted/tid

Ordstilling i leddsetninger

En leddsetning er en del av en annen setning							
	sub-junksjon	subjekt	adverb	verb	objekt	sted/tid	
De sier	at	Emilio	ikke	kommer		på jobb.	
De spør	om	han		kommer		i dag.	
De spør	hvorfor*	han	ikke	kommer		i dag.	
De spør	hvorfor*	hun	ikke	skal gå		på kurs.	

De reiser	fordi	de	nettopp	har giftet	seg	i kirka.	
Jeg har en hund	som		alltid	vil gå	tur.		
	Da	jeg		kom		til Norge,	var det kaldt.
	Fordi	du	ikke	spiser		nå,	bli du syk.

*Spørreord fungerer også som subjunksjoner hvis spørreordene introduserer en leddsetning.

Som-setninger

- ✓ *Som* erstatter et substantiv foran *som*-setningen.
- ✓ *Som* må ikke brukes (men det kan brukes) når det ikke er subjekt i setningen.
 - Mamma har ei venninne som liker meg.* (Venninna liker meg.)
 - Mamma har ei venninne (som) jeg liker.* (Jeg liker venninna.)
 - Mamma har ei venninne (som) jeg skal besøke.* (Jeg skal besøke venninna.)
- ✓ Når leddsetningen knyttes til et stedsord, kan vi også bruke *der* eller *hvor*:
 - Jeg trives i leiligheten som jeg bor i.*
 - Jeg trives i leiligheten der jeg bor.*
 - Jeg trives i leiligheten hvor jeg bor.*

Substantiv

Egennavn og fellesnavn:

- ✓ Substantiv er navn på personer, dyr og ting.
- ✓ Substantiv deler vi inn i to kategorier:
 - egennavn (Melissa, Oslo, Norge, Majorstua etc.). Vi skriver egennavn med stor forbokstav.

- fellesnavn (en bil, ei klokke, et bord). Vi skriver fellesnavn med liten forbokstav. (Dette gjelder også ukedager, måneder og nasjonaliteter.)

Lær kjønnet:

- ✓ Det finnes tre kjønn av substantivet (maskulin/hankjønn, feminin/hunkjønn og nøytralt/intetkjønn).
- ✓ Det er ikke et spesielt system for å vite hvilket kjønn substantivet har. Det finnes likevel noen endelser som bestemmer kjønnet:
 - Ord som ender på -sjon, -het, -else og -dom er hankjønn.
 - Ord som slutter på -em, -gram, -tek, -eri og -mål er intetkjønn.
 - Hvis du vet hva substantivet heter i bestemt form entall, kan du vite hvilket kjønn ordet har: *stolen* = hankjønn, *jenta* = hunkjønn, *huset* = intetkjønn.

Ubestemt form av substantivet brukes:

- ✓ Når vi snakker om noe for første gang: *Det var en gang en mann.*
- ✓ Etter eieformer: *hennes bus. Petters leilighet.*
- ✓ Etter en del ord:
 - etter *en, ei, et*: *en bil, ei ku, et hus*
 - etter tallord, mål og vekt: *to biler, en meter, tre kilo*
 - etter *ingen, noen, flere, en del, mange*
 - etter *mye, lite, litt, ikke noe*
 - etter *hver, hvert*
 - etter *hvilken, hvilket, hvilke*

Bestemt form av substantivet brukes:

- ✓ Når vi snakker videre om noe var har snakket om før, eller vi snakker om noe alle kjenner: *Mannen var veldig snill. Bussen kom for sent.*
- ✓ Foran eieformer:
 - *Huset hennes. Huset til Hans.*
- ✓ Etter en del ord:
 - etter *den, det, de*: *den bilen, den kua, de husene*
 - etter *denne, dette, disse*
 - etter *ingen av, ikke noen av*
 - etter *noen av, en del av*
 - etter *flere av, mange av*
 - etter *hele, halve*

Regelrette substantiv (maskuline)

ubestemt form entall	bestemt form entall	ubestemt form flertall	bestemt form flertall
en ...	-en	-er	-ene
1. administrasjon	administrasjonen	administrasjoner	administrasjonene
2. aktivitet	aktiviteten	aktiviteter	aktivitetene
3. assistent	assistenten	assistenter	assistentene
4. auksjon	auksjonen	auksjoner	auksjonene
5. avskjed	avskjeden	avskjeder	avskjedene
6. baby	babyen	babyer	babyene
7. bakgrunn	bakgrunnen	bakgrunner	bakgrunnene
8. balkong	balkongen	balkonger	balkongene
9. bank	banken	banker	bankene
10. barnevakt	barnevakten	barnevakter	barnevaktene
11. bedrift	bedriften	bedrifter	bedriftene
12. bil	bilen	biler	bilene
13. billett	billetten	billetter	billettene
14. blomst	blomsten	blomster	blomstene
15. boks	boksen	bokser	boksene
16. bordskikk	bordskikken	bordskikker	bordskikkene
17. brann	brannen	branner	brannene
18. brud	bruden	bruder	brudene
19. brudgom	brudgommen	brudgommer	brudgommene
20. brunost	brunosten	brunoster	brunostene
21. bukkett	bukketten	buketter	bukettene
22. bunad	bunaden	bunader	bunadene
23. buss	bussen	busser	bussene

24.	bussholdeplass	bussholdeplassen	bussholdeplasser	bussholdeplassene
25.	bussterminal	bussterminalen	bussterminaler	bussterminalene
26.	butikk	butikken	butikker	butikkene
27.	CV	CV-en	CV-er	CV-ene
28.	dag	dagen	dager	dagene
29.	dal	dalen	daler	dalene
30.	datamaskin	datamaskinen	datamaskiner	datamaskinene
31.	dato	datoen	datoer	datoene
32.	deig	deigen	deiger	deigene
33.	del	delen	deler	delene
34.	dessert	desserten	desserter	dessertene
35.	dialog	dialogen	dialoger	dialogene
36.	dinosaur	dinosaurer	dinosaurer	dinosaurer
37.	disiplin	disiplinen	disipliner	disiplinene
38.	doktor	doktoren	doktorer	doktorene
39.	duk	duken	duker	dukene
40.	dyreart	dyrearten	dyrearter	dyreartene
41.	egenskap	egenskapen	egenskaper	egenskapene
42.	eksamen	eksamenen	eksamener	eksamenene
43.	ekspert	eksperten	eksperter	ekspertene
44.	elev	eleven	elever	elevene
45.	energi	energien	energier	energiene
46.	ettermiddag	ettermiddagen	ettermiddager	ettermiddagene
47.	farge	fargen	farger	fargene
48.	fest	festen	fester	festene
49.	figur	figuren	figurer	figurene
50.	film	filmen	filmer	filmene

51.	fisk	fisken	fisker	fiskene
52.	fjord	fjorden	fjorder	fjordene
53.	flekk	flekken	flekker	flekkene
54.	flyktning	flyktningen	flyktninger	flyktningene
55.	fordel	fordelen	fordeler	fordelene
56.	form	formen	former	formene
57.	fotball	fotballen	fotballer	fotballene
58.	frihet	friheten	friheter	frihetene
59.	frokost	frokosten	frokoster	frokostene
60.	fødselsdag	fødselsdagen	fødselsdager	fødselsdagene
61.	gass	gassen	gasser	gassene
62.	generasjon	generasjonen	generasjoner	generasjonene
63.	gjenstand	gjenstanden	gjenstander	gjenstandene
64.	grad	graden	grader	gradene
65.	grammatikk	grammatikken	grammatikker	grammatikkene
66.	grunn	grunnen	grunner	grunnene
67.	grunnlov	grunnloven	grunnlover	grunnlovene
68.	gutt	gutten	gutter	guttene
69.	gård	gården	gårder	gårdene
70.	handling	handlingen	handlinger	handlingene
71.	hindring	hindringen	hindringer	hindringene
72.	hund	hunden	hunder	hundene
73.	hverdag	hverdagen	hverdager	hverdagene
74.	industri	industrien	industrier	industriene
75.	informasjon	informasjonen	informasjoner	informasjonene
76.	ingeniør	ingeniøren	ingeniører	ingeniørene
77.	ingrediens	ingrediensen	ingredienser	ingrediensene

78.	inngang	inngangen	innganger	inngangene
79.	innsjø	innsjøen	innsjøer	innsjøene
80.	inntekt	inntekten	inntekter	inntektene
81.	inspirasjon	inspirasjonen	inspirasjoner	inspirasjonene
82.	invitasjon	invitasjonen	invitasjoner	invitasjonene
83.	journalist	journalisten	journalister	journalistene
84.	kamerat	kameraten	kamerater	kameratene
85.	kanal	kanalen	kanaler	kanalene
86.	karakter	karakteren	karakterer	karakterene
87.	kino	kinoen	kinoer	kinoene
88.	kiosk	kiosken	kiosker	kioskene
89.	klem	klemmen	klemmer	klemmene
90.	klubb	klubben	klubber	klubbene
91.	kniv	kniven	kniver	knivene
92.	kollega	kollegaen	kollegaer	kollegaene
93.	kommentar	kommentaren	kommentarer	kommentarene
94.	konfirmasjon	konfirmasjonen	konfirmasjoner	konfirmasjonene
95.	konflikt	konflikten	konflikter	konfliktene
96.	konsekvens	konsekvensen	konsekvenser	konsekvensene
97.	konsultasjon	konsultasjonen	konsultasjoner	konsultasjonene
98.	kontakt	kontakten	kontakter	kontaktene
99.	kontingent	kontingenten	kontingenter	kontingentene
100.	konto	kontoen	kontoer	kontoene
101.	kontrakt	kontrakten	kontrakter	kontraktene
102.	kontroll	kontrollen	kontroller	kontrollene
103.	krans	kransen	kranser	kransene
104.	krig	krigen	kriger	krigene

105.	kropp	kroppen	kropper	kroppene
106.	kultur	kulturen	kulturer	kulturene
107.	kunnskap	kunnskapen	kunnskaper	kunnskapene
108.	kurv	kurven	kurver	kurvene
109.	kveld	kvelden	kvelder	kveldene
110.	kyst	kysten	kyster	kystene
111.	kø	køen	køer	køene
112.	lov	loven	lover	lovene
113.	lunsj	lunsjen	lunsjer	lunsjene
114.	løgn	løgnen	løgner	løgnene
115.	mamma	mammaen	mammaer	mammaene
116.	marg	margen	marger	margene
117.	meteorolog	meteorologen	meteorologer	meteorologene
118.	middag	middagen	middager	middagene
119.	morgen	morgenen	morgener	morgene
120.	motivasjon	motivasjonen	motivasjoner	motivasjonene
121.	munns	munnen	munner	munnene
122.	muslim	muslimen	muslimer	muslimene
123.	måned	måneden	måneder	månedene
124.	nasjonalitet	nasjonaliteten	nasjonaliteter	nasjonalitetene
125.	omvei	omveien	omveier	omveiene
126.	optimist	optimisten	optimister	optimistene
127.	ordning	ordningen	ordninger	ordningene
128.	orkan	orkanen	orkaner	orkanene
129.	overgang	overgangen	overganger	overgangene
130.	pall	pallen	paller	pallene
131.	park	parken	parker	parkene

132.	part	parten	parter	partene
133.	passasjer	passasjeren	passasjerer	passasjerene
134.	pensjon	pensjonen	pensjoner	pensjonene
135.	pensjonist	pensjonisten	pensjonister	pensjonistene
136.	person	personen	personer	personene
137.	pessimist	pessimisten	pessimister	pessimistene
138.	pizza	pizzaen	pizzaer	pizzaene
139.	plan	planen	planer	planene
140.	plass	plassen	plasser	plassene
141.	poesi	poesien	poesier	poesiene
142.	politikk	politikken	politikker	politikkene
143.	posisjon	posisjonen	posisjoner	posisjonene
144.	praksis	praksisen	praksiser	praksisene
145.	presang	presangen	presanger	presangene
146.	presentasjon	presentasjonen	presentasjoner	presentasjonene
147.	president	presidenten	presidenter	presidentene
148.	prest	presten	prester	prestene
149.	pris	prisen	priser	prisene
150.	prosent	prosenten	prosjenter	prosentene
151.	prosess	prosessen	prosesser	prosessene
152.	psykolog	psykologen	psykologer	psykologene
153.	radio	radioen	radioer	radioene
154.	region	regionen	regioner	regionene
155.	rekord	rekorden	rekorder	rekordene
156.	religion	religionen	religioner	religionene
157.	representant	representanten	representanter	representantene
158.	rest	resten	rester	restene

159.	restaurant	restauranten	restauranter	restaurantene
160.	rett	retten	retter	rettene
161.	roman	romanen	romaner	romanene
162.	sak	saken	saker	sakene
163.	sal	salen	saler	salene
164.	salat	salaten	salater	salatene
165.	sang	sangen	sanger	sangene
166.	saus	sausene	sauser	sausene
167.	sekk	sekken	sekker	sekkene
168.	sentral	sentralen	sentraler	sentralene
169.	seremoni	seremonien	seremonier	seremoniene
170.	serviett	servietten	servietter	serviettene
171.	situasjon	situasjonen	situasjoner	situasjonene
172.	sjef	sjefen	sjefer	sjefene
173.	sjåfør	sjåføren	sjåførere	sjåførene
174.	skikk	skikken	skikker	skikkene
175.	skog	skogen	skoger	skogene
176.	slektning	slektningen	slektninger	slektningene
177.	slutt	slutten	slutter	sluttene
178.	slåsskamp	slåsskampen	slåsskamper	slåsskampene
179.	sopp	soppen	sopper	soppene
180.	sosionom	sosionomen	sosionomer	sosionomene
181.	stat	staten	stater	statene
182.	stol	stolen	stoler	stolene
183.	student	studenten	studenter	studentene
184.	sum	summen	summer	summene
185.	svømmehall	svømmehallen	svømmehaller	svømmehallene

186.	syklus	syklusen	sykluser	syklusene
187.	søknad	søknaden	søknader	søknadene
188.	taxisjåfør	taxisjåføren	taxisjåfører	taxisjåførene
189.	tekst	teksten	tekster	tekstene
190.	temperatur	temperaturen	temperaturer	temperaturene
191.	terrorist	terroristen	terrorister	terroristene
192.	togstasjon	togstasjonen	togstasjoner	togstasjonene
193.	tolk	tolken	tolker	tolkene
194.	tradisjon	tradisjonen	tradisjoner	tradisjonene
195.	trafikkork	trafikkorken	trafikkorker	trafikkorkene
196.	transport	transporten	transporter	transportene
197.	trikk	trikken	trikker	trikkene
198.	trompet	trompeten	trompeter	trompetene
199.	truck	trucken	trucker	truckene
200.	tsunami	tsunamien	tsunamier	tsunamiene
201.	tur	turen	turer	turene
202.	ultralyd	ultralyden	ultralyder	ultralydene
203.	ungdom	ungdommen	ungdommer	ungdommene
204.	ungkar	ungkaren	ungkarer	ungkarene
205.	utfordring	utfordringen	utfordringer	utfordringene
206.	utlending	utlendingen	utlendinger	utlendingene
207.	vegg	veggen	vegger	veggene
208.	vei	veien	veier	veiene
209.	venn	vennen	venner	vennene
210.	verden	verdenen	verdener	verdenene
211.	verditakst	verditaksten	verditakster	verditakstene
212.	vikar	vikaren	vikarer	vikarene

213.	vind	vinden	vinder	vindene
214.	vinduskarm	vinduskarmen	vinduskarmer	vinduskarmene
215.	vinterdress	vinterdressen	vinterdresser	vinterdressene
216.	vitamin	vitaminet	vitaminer	vitaminene
217.	vulkan	vulkanen	vulkaner	vulkanene
218.	vårrull	vårrullen	vårruller	vårrullene
219.	økonomi	økonomien	økonomier	økonomiene

Regelrette substantiv (feminine)

- ✓ Alle feminine substantiv kan også være maskuline.
- ✓ Det er blant annet dialektene som bestemmer om man sier *ei* eller *en*.
- ✓ Formen med *en* er ofte mer formell og skriftlig.

ei eller en ...	-a/-en	-er	-ene
220. avdeling	avdelinga/ avdelingen	avdelinger	avdelingene
221. avis	avisa/avisen	aviser	avisene
222. befolkning	befolkninga/ befolkningen	befolkninger	befolkningene
223. bekymring	bekymringa/ bekymringen	bekymringer	bekymringene
224. bespisning	bespisninga/ bespisningen	bespisninger	bespisningene
225. bestilling	bestillinga/ bestillingen	bestillinger	bestillingene
226. bygning	bygninga/ bygningen	bygninger	bygningene
227. drakt	drakta/drakten	drakter	draktene

228.	dreining	dreininga/ dreiningen	dreininger	dreiningene
229.	endring	endringa/ endringen	endringer	endringene
230.	erfaring	erfaringa/ erfaringen	erfaringer	erfaringene
231.	erstatning	erstatninga/ erstatningen	erstatninger	erstatningene
232.	feiring	feiringa/feiringen	feiringer	feiringene
233.	forandring	forandringa/ forandringen	forandringer	forandringene
234.	forening	foreninga/ foreningen	foreninger	foreningene
235.	gjenforening	gjenforeninga/ gjenforeningen	gjenforeninger	gjenforeningene
236.	grav	grava/graven	graver	gravene
237.	halvøy	halvøya/halvøyen	halvøyer	halvøyene
238.	handling	handlinga/ handlingen	handlinger	handlingene
239.	helg	helga/helgen	helger	helgene
240.	hindring	hindringa/ hindringen	hindringer	hindringene
241.	høytid	høytida/høytiden	høytider	høytidene
242.	inntekt	inntekta/ inntekten	inntekter	inntektene
243.	jul	jula/julen	juler	julene
244.	leilighet	leiligheta/ leiligheten	leiligheter	leilighetene
245.	likhet	likheta/likheten	likheter	likhetene
246.	list	lista/listen	lister	listene

247.	lukt	lukta/lukten	lukter	luktene
248.	lønn	lønna/lønningen	lønner	lønnene
249.	lønning	lønninga/ lønningen	lønninger	lønningene
250.	løsning	løsninga/ løsningen	løsninger	løsningene
251.	mark	marka/marken	marker	markene
252.	melding	meldinga/ meldingen	meldinger	meldingene
253.	menighet	menigheta/ menigheten	menigheter	menighetene
254.	mening	meninga/ meningen	meninger	meningene
255.	minnestund	minnestunda/ minnestunden	minnestunder	minnestundene
256.	mulighet	muligheta/ muligheten	muligheter	mulighetene
257.	nyhet	nyheta/nyheten	nyheter	nyhetene
258.	oppskrift	oppskrifta/ oppskriften	oppskrifter	oppskriftene
259.	overskrift	overskrifta/ overskriften	overskrifter	overskriftene
260.	pasning	pasninga/ pasningen	pasninger	pasningene
261.	plikt	plikta/plikten	plikter	pliktene
262.	potet	poteta/poteten	poteter	potetene
263.	regning	regninga/ regningen	regninger	regningene
264.	samling	samlinga/ samlingen	samlinger	samlingene

265.	sannhet	sannheta/ sannheten	sannheter	sannhetene
266.	seng	senga/sengen	senger	sengene
267.	setning	setninga/setningen	setninger	setningene
268.	slekt	slekta/slekten	slekter	slektene
269.	sol	sola/solen	soler	solene
270.	stilling	stillinga/stillingen	stillinger	stillingene
271.	straff	straffa/straffen	straffer	straffene
272.	stund	stunda/stunden	stunder	stundene
273.	søppelfylling	søppelfyllinga/ søppelfyllingen	søppelfyllinger	søppelfyllingene
274.	tid	tida/tiden	tider	tidene
275.	trening	treninga/treningen	treninger	treningene
276.	ugjerning	ugjerninga/ ugjerningen	ugjerninger	ugjerningene
277.	utdanning	utdanninga/ utdanningen	utdanninger	utdanningene
278.	utvikling	utviklinga/ utviklingen	utviklinger	utviklingene
279.	vakt	vakta/vakten	vakter	vaktene
280.	vekt	vekta/vekten	vekter	vektene
281.	vogn	vogna/vognen	vogner	vognene
282.	vurdering	vurderinga/ vurderingen	vurderinger	vurderingene
283.	årstid	årstida/årstiden	årstider	årstidene

Regelrette substantiv (maskuline) som slutter på -e

en ...	-n	-r	-ne
284. atmosfære	atmosfæren	atmosfærer	atmosfærene
285. avtale	avtalen	avtaler	avtalene
286. balanse	balansen	balanser	balansene
287. bane	banen	baner	banene
288. barnehage	barnehagen	barnehager	barnehagene
289. begravelse	begravelsen	begravelser	begravelsene
290. begynnelse	begynnelsen	begynnelser	begynnelsene
291. drage	dragen	drager	dragene
292. ektefelle	ektefellen	ektefeller	ektefellene
293. familie	familien	familier	famielene
294. ferie	ferien	ferier	feriene
295. forberedelse	forberedelsen	forberedelser	forberedelsene
296. forbindelse	forbindelsen	forbindelser	forbindelsene
297. forfølgelse	forfølgelsen	forfølgelser	forfølgelsene
298. forpliktelse	forpliktelsen	forpliktelser	forpliktelsene
299. forsinkelse	forsinkelsen	forsinkelser	forsinkelsene
300. gave	gaven	gaver	gavene
301. glede	gleden	gleder	gledene
302. hage	hagen	hager	hagene
303. hale	halen	haler	halene
304. historie	historien	historier	historiene
305. høyskole	høyskolen	høyskoler	høyskolene
306. idé	ideen	ideer	ideene
307. isbre	isbreen	isbreer	isbreene

308.	katastrofe	katastrofen	katastrofer	katastrofene
309.	kilde	kilden	kilder	kildene
310.	kjole	kjolen	kjoler	kjolene
311.	kjæreste	kjæresten	kjærester	kjærestene
312.	klasse	klassen	klasser	klassene
313.	kommune	kommunen	kommuner	kommunene
314.	kompetanse	kompetansen	kompetanser	kompetansene
315.	konge	kongen	konger	kongene
316.	kunde	kunden	kunder	kundene
317.	ledelse	ledelsen	ledelser	ledelsene
318.	lege	legen	leger	legene
319.	metode	metoden	metoder	metodene
320.	moské	moskeen	moskeer	moskeene
321.	måte	måten	måter	måtene
322.	oppholds- tillatelse	oppholds- tillatelsen	oppholds- tillatelser	oppholds- tillatelsene
323.	opplevelse	opplevelsen	opplevelser	opplevelsene
324.	overraskelse	overraskelsen	overraskelser	overraskelsene
325.	pause	pausen	pauser	pausene
326.	periode	perioden	perioder	periodene
327.	pinne	pinnen	pinner	pinnene
328.	plante	planten	planter	plantene
329.	pose	posen	poser	posene
330.	premie	premien	premier	premiene
331.	påminnelse	påminnelsen	påminnelser	påminnelsene
332.	reklame	reklamen	reklamer	reklamene
333.	rose	rosen	roser	rosene

334.	rutine	rutinen	rutiner	rutinene
335.	samtale	samtalen	samtaler	samtalene
336.	skjebne	skjebnen	skjebner	skjebnene
337.	skole	skolen	skoler	skolene
338.	smerte	smerten	smertes	smertene
339.	studie	studien	studier	studiene
340.	tale	talen	taler	talene
341.	tanke	tanken	tanker	tankene
342.	tannlege	tannlegen	tannleger	tannlegene
343.	t-bane	t-banen	t-baner	t-banene
344.	tillatelse	tillatelsen	tillatelser	tillatelsene
345.	tilværelse	tilværelsen	tilværelser	tilværelsene
346.	time	timen	timer	timene
347.	tjeneste	tjenesten	tjenester	tjenestene
348.	type	typen	typer	typene
349.	utdannelse	utdannelsen	utdannelser	utdannelsene

Regelrette substantiv (feminine) som slutter på -e

ei/en ...	-a/-en	-er	-ene	
350.	avreise	avreisa/avreisen	avreiser	avreisene
351.	bønne	bønna/bønnen	bønner	bønnene
352.	dame	dama/damen	damer	damene
353.	ekspeditrise	ekspeditrisa/ ekspeditrisen	ekspeditriser	ekspeditrisene
354.	fiskebolle	fiskebolla/ fiskebollen	fiskeboller	fiskebollene

355.	flaske	flaska/flasken	flasker	flaskene
356.	flise	flisa/flisen	fliser	flisene
357.	gate	gata/gaten	gater	gatene
358.	gruppe	gruppa/gruppen	grupper	gruppene
359.	historie	historia/historien	historier	historiene
360.	hylle	hylla/hyllen	hyller	hyllene
361.	hytte	hytta/hytten	hytter	hyttene
362.	jente	jenta/jenten	jenter	jentene
363.	kappe	kappa/kappen	kapper	kappene
364.	kasse	kassa/kassen	kasser	kassene
365.	kirke	kirka/kirken	kirker	kirkene
366.	kiste	kista/kisten	kister	kistene
367.	kjøttkake	kjøttkaka/ kjøttkaken	kjøttkaker	kjøttkakene
368.	klokke	klokka/klokken	klokker	klokkene
369.	kone	kona/konen	koner	konene
370.	krise	krisa/krisen	kriser	krisene
371.	kvinne	kvinna/kvinnen	kvinner	kvinnene
372.	lampe	lampa/lampen	lamper	lampene
373.	lekse	leksa/leksen	lekser	leksene
374.	linje	linja/linjen	linjer	linjene
375.	mappe	mappa/mappen	mapper	mappene
376.	matpakke	matpakka/ matpakken	matpakker	matpakkene
377.	niste	nista/nisten	nister	nistene
378.	novelle	novella/novellen	noveller	novellene
379.	oppgave	oppgava/ oppgaven	oppgaver	oppgavene

380.	pakke	pakka/pakken	pakker	pakkene
381.	postkasse	postkassa/ postkassen	postkasser	postkassene
382.	prinsesse	prinsessa/ prinsessen	prinsesser	prinsessene
383.	prøve	prøva/prøven	prøver	prøvene
384.	påske	påska/påskan	påsker	påskene
385.	reise	reisa/reisen	reiser	reisene
386.	rose	rosa/rosen	roser	rosene
387.	side	sida/siden	sider	sidene
388.	skive	skiva/skiven	skiver	skivene
389.	sminke	sminka/sminken	sminker	sminkene
390.	støtte	støtta/støtten	støtten	støttene
391.	suppe	suppa/suppen	supper	suppene
392.	tavle	tavla/tavlen	tavler	tavlene
393.	uke	uka/uken	uker	ukene
394.	ulempe	ulempa/ulempen	ulemper	ulempene
395.	venninne	venninna/ venninnen	venninner	venninnene
396.	vidde	vidda/vidden	vidder	viddene

Regelrette substantiv (maskuline) som slutter på -er (mest personer)

en ...	-en	-e	-ne
397. arbeider	arbeideren	arbeidere	arbeiderne
398. arbeidsgiver	arbeidsgiveren	arbeidsgivere	arbeidsgiverne
399. arbeidstaker	arbeidstakeren	arbeidstakere	arbeidstakerne

400.	asylsøker	asylsøkeren	asylsøkere	asylsøkerne
401.	baker	bakeren	bakere	bakerne
402.	bærplukker	bærplukkeren	bærplukkere	bærplukkerne
403.	container	containeren	containere	containerne
404.	designer	designeren	designere	designerne
405.	fadder	fadderens	faddere	fadderne
406.	forfatter	forfatteren	forfattere	forfatterne
407.	forsker	forskeren	forskere	forskerne
408.	fører	føreren	førere	førerne
409.	genser	genseren	gensere	genserne
410.	innbygger	innbyggeren	innbyggere	innbyggerne
411.	innvandrer	innvandrerens	innvandrere	innvandrerne
412.	kunstmaler	kunstmaleren	kunstmalere	kunstmalerne
413.	kunstner	kunstneren	kunstnere	kunstnerne
414.	leder	lederen	ledere	lederne
415.	lærer	læreren	lærere	lærerne
416.	megler	megleren	meglere	meglerne
417.	politiker	politikeren	politikere	politikerne
418.	renholder	renholderen	renholdere	renholderne
419.	saksbehandler	saksbehandleren	saksbehandlere	saksbehandlerne
420.	samboer	samboeren	samboere	samboerne
421.	snekker	snekkeren	snekkere	snekkerne
422.	sosialarbeider	sosialarbeideren	sosialarbeidere	sosialarbeiderne
423.	spiller	spilleren	spillere	spillerne
424.	statsborger	statsborgeren	statsborgere	statsborgerne
425.	søker	søkeren	søkere	søkerne

Regelrette substantiv (ulike kjønn) som slutter på -er
(ikke personer)

en, et ...	-en	-re (minus en vokal)	-ene (minus en vokal)
426. alder (m)	alderen	aldre	aldrene
427. alter (n)	alteret	altre	altrene
428. eldrecenter (n)	eldrecenteret	eldrecentre	eldrecenterene
429. finger (m)	fingeren	finger	fingerene
430. lager (n)	lageret	lagre	lagrene
431. semester (n)	semesteret	semestre	semesterene
432. sommer (m)	sommeren	somre	somrene
433. teater (n)	teateret	teatre	teatrene
434. vinter (m)	vinteren	vintre	vintrene

Regelrette substantiv (ulike kjønn) som slutter på -el

en, et ...	-et/-en	-er (minus en vokal og en konsonant)	-ene (minus en vokal og en konsonant)
435. eksempel (n)	eksempelet	eksempler	eksemplene
436. middel (n)	middelet	midler	midlene
437. møbel (n)	møbelet	møbler	møblene
438. fødsel (m)	fødselen	fødsler	fødslene
439. gaffel (m)	gaffelen	gaffler	gafflene
440. himmel (m)	himmelen	himler	himlene
441. mangel (m)	mangelen	mangler	manglene
442. regel (m)	regelen	regler	reglene
443. sykkel (m)	sykkelen	sykler	syklene

Regelrette substantiv (intetkjønn) med én stavelse

et ...	-et	-	-ene
444. bad	badet	bad	badene
445. bord	bordet	bord	bordene
446. brett	brettet	brett	brettene
447. brev	brevet	brev	brevene
448. brød	brødet	brød	brødene
449. bål	bålet	bål	bålene
450. dikt	diktet	dikt	diktene
451. døgn	døgnet	døgn	døgnene
452. fag	faget	fag	fagene
453. fjell	fjellet	fjell	fjellene
454. fly	flyet	fly	flyene
455. folk	folket	folk	folkene
456. fond	fondet	fond	fondene
457. gulv	gulvet	gulv	gulvene
458. hav	havet	hav	havene
459. hjem	hjemmet	hjem	hjemmene
460. hull	hullet	hull	hullene
461. hus	huset	hus	husene
462. hår	håret	hår	hårene
463. kor	koret	kor	korene
464. korps	corpset	korps	korpsene
465. kort	kortet	kort	kortene
466. krav	kravet	krav	kravene
467. kurs	kurset	kurs	kursene

468.	lag	laget	lag	lagene
469.	land	landet	land	landene
470.	liv	livet	liv	livene
471.	lys	lyset	lys	lysene
472.	lån	lånet	lån	lånene
473.	mål	målet	mål	målene
474.	navn	navnet	navn	navnene
475.	ord	ordet	ord	ordene
476.	ran	ranet	ran	ranene
477.	rom	rommet	rom	rommene
478.	råd	rådet	råd	rådene
479.	skap	skapet	skap	skapene
480.	skip	skipet	skip	skipene
481.	skjørt	skjørtet	skjørt	skjørtene
482.	slør	sløret	slør	slørene
483.	språk	språket	språk	språkene
484.	strøk	strøket	strøk	strøkene
485.	tak	taket	tak	takene
486.	telt	teltet	telt	teltene
487.	tips	tipset	tips	tipsene
488.	tog	toget	tog	togene
489.	treff	treffet	treff	treffene
490.	triks	trikset	triks	triksene
491.	trinn	trinnet	trinn	trinnene
492.	valg	valget	valg	valgene
493.	år	året	år	årene

Regelrette substantiv (intetkjønn) med lik form i ubestemt form entall og flertall

- ✓ Her finner du eksempler på substantiv som er like i entall og flertall ubestemt form, selv om substantivet i ubestemt form entall har mer enn én stavelse (eks. *a - ke - brett*).

et ...	-et	-	-ene
494. akebrett	akebrettet	akebrett	akebrettene
495. antall	antallet	antall	antallene
496. asylmottak	asylmottaket	asylmottak	asylmottakene
497. avslag	avslaget	avslag	avslagene
498. badekar	badekaret	badekar	badekarene
499. behov	behovet	behov	behovene
500. bestikk	bestikket	bestikk	bestikkene
501. besøk	besøket	besøk	besøkene
502. blodtrykk	blodtrykket	blodtrykk	blodtrykkene
503. datafirma	datafirmaet	datafirma	datafirmaene
504. dataspill	dataspillet	dataspill	dataspillene
505. ektepar	ekteparet	ektepar	ekteparene
506. etternavn	etternavnet	etternavn	etternavnene
507. fenalår	fenalåret	fenalår	fenalårene
508. forbund	forbundet	forbund	forbundene
509. forhold	forholdet	forhold	forholdene
510. forlag	forlaget	forlag	forlagene
511. fornavn	fornavnet	fornavn	fornavnene
512. forsøk	forsøket	forsøk	forsøkene
513. gjennomsnitt	gjennomsnittet	gjennomsnitt	gjennomsnittene

514.	gjesterom	gjesterommet	gjesterom	gjesterommene
515.	grunnlag	grunnlaget	grunnlag	grunnlagene
516.	hjemland	hjemlandet	hjemland	hjemlandene
517.	håndtrykk	håndtrykket	håndtrykk	håndtrykkene
518.	håndverk	håndverket	håndverk	håndverkene
519.	inntrykk	inntrykket	inntrykk	inntrykkene
520.	jordras	jordraset	jordras	jordrasene
521.	jordskjelv	jordskjelvet	jordskjelv	jordskjelvene
522.	klesskap	klesskapet	klesskap	klesskapene
523.	klokkeslett	klokkeslettet	klokkeslett	klokkeslettene
524.	lammelår	lammelåret	lammelår	lammelårene
525.	livssyn	livssynet	livssyn	livssynene
526.	militærkupp	militærkuppet	militærkupp	militærkuppene
527.	nettverk	nettverket	nettverk	nettverkene
528.	nærvær	nærværet	nærvær	nærværene
529.	opphold	oppholdet	opphold	oppholdene
530.	overfall	overfallet	overfall	overfallene
531.	samfunn	samfunnet	samfunn	samfunnene
532.	samliv	samlivet	samliv	samlivene
533.	sammendrag	sammendraget	sammendrag	sammendragene
534.	smørbrød	smørbrødet	smørbrød	smørbrødene
535.	spørsmål	spørsmålet	spørsmål	spørsmålene
536.	sykehus	sykehuset	sykehus	sykehusene
537.	særtrekk	særtrekket	særtrekk	særtrekkene
538.	talemål	talemålet	talemål	talemålene
539.	tilbud	tilbudet	tilbud	tilbudene
540.	tillegg	tillegget	tillegg	tilleggene
541.	utland	utlandet	utland	utlandene

542.	utslipp	utslippet	utslipp	utslippene
543.	uttrykk	uttrykket	uttrykk	uttrykkene
544.	vitnemål	vitnemålet	vitnemål	vitnemålene
545.	vulkanutbrudd	vulkanutbruddet	vulkanutbrudd	vulkanutbruddene

Uregelrette substantiv (ulike kjønn) med én stavelse

- ✓ Ifølge regelen skulle disse substantivene ha fått endelse i ubestemt form flertall. Men de har ingen endelse i ubestemt form flertall.

en, ei ...	-en/-a/-et	-	-ene
546. feil (m)	feilen	feil	feilene
547. mil	mila/milen	miler	milene
548. mus (f/m)	musa/musen	mus	musene
549. ting (m)	tingen	ting	tingene

- ✓ Disse substantivene skulle ifølge regelen ikke ha hatt endelse i ubestemt form flertall. Men det heter *steder*, *stoffer*.

550.	sted (n)	stedet	steder	stedene
551.	stoff (n)	stoffet	stoffer*	stoffene

* Kortformen *stoff* finnes også i ubestemt form flertall.

Regelrette substantiv (intetkjønn) med to former i ubestemt form flertall

et ...	-et	-/-er	-ene
552. ansikt	ansiktet	ansikt/ansikter	ansiktene
553. apparat	apparatet	apparat/apparater	apparatene
554. arbeid	arbeidet	arbeid/arbeider	arbeidene
555. areal	arealet	areal/arealer	arealene
556. asyl	asylet	asyl/asylar	asylene
557. bekjentskap	bekjentskapet	bekjentskap/ bekjentskaper	bekjentskapene
558. bibliotek	biblioteket	bibliotek/ biblioteker	bibliotekene
559. bryllup	bryllupet	bryllup/brylluper	bryllupene
560. budsjett	budsjettet	budsjett/budsjetter	budsjettene
561. fotografi	fotografiet	fotografi/fotografier	fotografiene
562. hotell	hotellet	hotell/hoteller	hotellene
563. intervju	intervjuet	intervju/intervjuer	intervjuene
564. karneval	karnevalet	karneval/karnevaler	karnevalene
565. kjøkken	kjøkkenet	kjøkken/kjøkkener	kjøkkenene
566. klimapanel	klimapanelet	klimapanel/-paneler	klimapanelene
567. kollektiv	kollektivet	kollektiv/kollektiver	kollektivene
568. kontor	kontoret	kontor/kontorer	kontorene
569. losji	losjiet	losji/losjier	losjiene
570. maleri	maleriet	maleri/malerier	maleriene
571. marked	markedet	marked/markeder	markedene
572. miljø	miljøet	miljø/miljøer	miljøene

573.	minus	minuset	minus/minuser	minusene
574.	minutt	minuttet	minutt/minutter	minuttene
575.	monarki	monarkiet	monarki/monarkier	monarkiene
576.	nivå	nivået	nivå/nivåer	nivåene
577.	parlament	parlamentet	parlament/ parlamentar	parlamentene
578.	pluss	plussset	pluss/plusser	plussene
579.	poeng	poenget	poeng/poenger	poengene
580.	problem	problemet	problem/problemer	problemene
581.	prosjekt	prosjektet	prosjekt/prosjekter	prosjektene
582.	punkt	punktet	punkt/punkter	punktene
583.	regnskap	regnskapet	regnskap/ regnskaper	regnskapene
584.	ritual	ritualet	ritual/ritualer	ritualene
585.	sekund	sekundet	sekund/sekunder	sekundene
586.	selskap	selskapet	selskap/selskaper	selskapene
587.	system	systemet	system/systemer	systemene
588.	tabu	tabuet	tabu/tabuer	tabuene
589.	tastatur	tastaturet	tastatur/tastaturer	tastaturene
590.	tema	temaet	tema/temaer	temaene
591.	tidspunkt	tidspunktet	tidspunkt/ tidspunkter	tidspunktene
592.	universitet	universitetet	universitet/ universiteter	universitetene
593.	verktøy	verktøyet	verktøy/verktøyer	verktøyene
594.	vikariat	vikariatet	vikariat/vikariater	vikariatene
595.	vindu	vinduet	vindu/vinduer	vinduene

Regelrette substantiv (intetkjønn) uten kortform i ubestemt form flertall

et ...	-et	-er	-ene
596. bilde	bildet	bilder	bildene
597. firma	firmaet	firmaer	firmaene
598. fylke	fylket	fylker	fylkene
599. hjerte	hertet	hjerter	hjertene
600. hode	hodet	hoder	hodene
601. klima	klimaet	klimaer	klimaene
602. kostyme	kostymet	kostymer	kostymene
603. medlem	medlemmet	medlemmer	medlemmene
604. menneske	mennesket	mennesker	menneskene
605. museum	museet	museer	museene
606. møte	møtet	møter	møtene
607. område	området	områder	områdene
608. papir	papiret	papirer	papirene
609. personale	personalet	personaler	personalene
610. regnestykke	regnestykket	regnestykker	regnestykkene
611. sete	setet	seter	setene
612. studium	studiet	studier	studia/studiene
613. stykke	stykket	stykker	stykkene
614. styre	styret	styrer	styrene
615. tema	temaet	temaer	temaene
616. tilfelle	tilfellet	tilfeller	tilfellene
617. traume	traumet	traumer	traumene
618. verksted	verkstedet	verksteder	verkstedene

619.	værelse	værelset	værelser	værelsene
620.	yrke	yrket	yrker	yrkene

(U)regelrette familiesubstantiv (alle kjønn)

621.	barnebarn (n)	barnebarnet	barnebarn	barnebarna
622.	bestefar (m)	bestefaren	bestefedre	bestefedrene
623.	bestemor (f/m)	bestemora/ moren	bestemødre	bestemødrene
624.	bror (m)	broren	brødre	brødrene
625.	datter (f/m)	dattera/datteren	døtre	døtrene
626.	far (m)	faren	fedre	fedrene
627.	farfar (m)	farfaren	farfedre	farfedrene
628.	farmor (f/m)	farmora/ farmoren	farmødre	farmødrene
629.	forelder (m)	forelder	foreldre	foreldrene
630.	mor (f/m)	mora/moren	mødre	mødrene
631.	morfar (m)	morfaren	morfedre	morfedrene
632.	mormor (f/m)	mormora/ mormoren	mormødre	mormødrene
633.	onkel (m)	onkelen	onkler	onklene
634.	svigerdatter (f/m)	svigerdattera/ datteren	svigerdøtre	svigerdøtrene
635.	svigerfar (m)	svigerfaren	svigerfedre	svigerfedrene
636.	svigerinne (f/m)	svigerinna/ svigerinnen	svigerinner	svigerinnene
637.	svigermor (f/m)	svigermora/ moren	svigermødre	svigermødrene

638.	svigersønn (m)	svigersønnen	svigersønner	svigersønnene
639.	svoger (m)	svogeren	svogere	svogerne
640.	sønn (m)	sønnen	sønner	sønnene
641.	søster (f/m)	søstera/søsteren	søstre	søstrene
642.	tante (f/m)	tanta/tanten	tanter	tantene

Uregelrette substantiv (alle kjønn)

643.	barn (n)	barnet	barn	barna
644.	bein (n)	beinet	bein	beina
645.	bok (f/m)	boka	bøker	bøkene
646.	fot (m)	foten	føtter	føttene
647.	hovedstad (m)	hovedstaden	hovedsteder	hovedstedene
648.	hånd (f/m)	hånda/hånden	hender	hendene
649.	----	----	klær	klærne
650.	lommetørkle (n)	lommetørkleet	lommetørklær	lommetørklærne
651.	mann (m)	mannen	menn	mennene
652.	natt (f/m)	natta/natten	netter	nettene
653.	rot (f/m)	rota/roten	røtter	røttene
654.	ski (f/m)	skia/skien	ski	skiene
655.	sko (m)	skoen	sko	skoene
656.	tann (f/m)	tanna/tannen	tenner	tennene
657.	tre (n)	treet	trær	trærne
658.	øye (n)	øyet	øyne	øynene

Substantiv (alle kjønn) ikke brukt i flertall

- ✓ Ord for stoffer, materialer, væsker og abstrakte ord kan vi ikke sette tall foran.
- ✓ Disse ordene har ingen flertallsform.
- ✓ Men alle disse substantivene har et kjønn, og vi bruker ofte ordene i bestemt form.

659.	adgang (m)	<i>For å få adgang til klubben, må man betale en kontingent.</i>
660.	aerobic (m)	<i>Hun trener aerobic tre ganger i uka.</i>
661.	alkohol (m)	<i>Alkoholen har ødelagt livet hans.</i>
662.	alvor (n)	<i>Han snakker til henne med stort alvor.</i>
663.	ansvar (n)	<i>Du må ta ansvar for ditt eget liv.</i>
664.	arbeidskraft (m)	<i>Norge mangler arbeidskraft i noen sektorer.</i>
665.	assistanse (m)	<i>Noen mennesker trenger spesiell assistanse.</i>
666.	barndom (m)	<i>Hvordan var barndommen din?</i>
667.	bruk (m)	<i>Har du bruk for disse bøkene?</i>
668.	dokumentasjon (m)	<i>Vi trenger dokumentasjon på de eksamener du har tatt tidligere.</i>
669.	død (m)	<i>Døden er tabu i noen samfunn.</i>
670.	dåp (m)	<i>I dåpen heller presten vann på barnets hode.</i>
671.	etikk (m)	<i>Etikk og moral er viktige temaer i skolen.</i>
672.	fett (n)	<i>Jeg synes jeg har litt for mye fett på kroppen.</i>
673.	flaks (m)	<i>I dag hadde jeg flaks. Jeg vant ti tusen kroner i lotto!</i>
674.	forbruk (n)	<i>Folks forbruk av strøm stiger stadig i Norge.</i>
675.	framtid (f/m)	<i>Hvordan ser fremtiden din ut?</i>

676.	fritid (f/m)	<i>Hvordan bruker du fritiden din?</i>
677.	gjeld (f/m)	<i>Vi har ganske høy gjeld på leiligheten vår.</i>
678.	gress (n)	<i>Gresset er grønt og pent utenfor asylmottaket.</i>
679.	guacamole (m)	<i>Guacamole består av avokado, tomater, løk og olje.</i>
680.	gym (m)	<i>Ordet gym er en kortversjon av ordet gymnastikk. Gymnastikk er et skolefag.</i>
681.	helse (f/m)	<i>Han har god helse. Han spiser sunt og trener ofte.</i>
682.	hjelp (m)	<i>Trenger du hjelp, eller får du hjelp?</i>
683.	humør (n)	<i>Humøret hans er ikke på topp i dag.</i>
684.	husarbeid (n)	<i>Hun synes det er litt kjedelig å gjøre husarbeid.</i>
685.	høst (m)	<i>Om høsten faller bladene av trærne.</i>
686.	jord (f/m)	<i>De dyrker jorda og høster sine egne grønnsaker.</i>
687.	ketchup (m)	<i>Noen barn liker ketchup på nesten alt!</i>
688.	kjøtt (n)	<i>Dette kjøttet er ikke helt stekt.</i>
689.	kommunikasjon (m)	<i>Hvordan er kommunikasjonen mellom deg og din mann?</i>
690.	kondisjon (m)	<i>Jeg har dessverre elendig kondisjon. Jeg blir sliten straks jeg begynner å løpe.</i>
691.	kost (m)	<i>Tante Adele betaler for kosten på slektstreffet.</i>
692.	kriminalitet (m)	<i>Byen har en del problemer med kriminalitet.</i>
693.	kristendom (m)	<i>Kristendommen kom til Norge på 1000-tallet.</i>
694.	kulde (f/m)	<i>I Nord-Norge kan kulden være et problem noen ganger.</i>
695.	litteratur (m)	<i>Hun liker å lese ulike typer litteratur.</i>
696.	luft (f/m)	<i>Luften i skogen er deilig om høsten.</i>
697.	luksus (m)	<i>Noen mennesker drømmer om å leve et liv i luksus.</i>
698.	mas (n)	<i>For et mas! Ikke snakk mer om bordskikk nå.</i>
699.	mat (m)	<i>Liker du maten du får her?</i>
700.	materiell (n)	<i>Vi får mye forskjellig materiell fra læreren vår.</i>

701.	matte (m)	<i>Matte er hans favorittfag.</i>
702.	melk (f/m)	<i>Mamma, er denne sjokolademelken sunn?</i>
703.	minking (f/m)	<i>Det har vært en minking i antall trafikkulykker.</i>
704.	musikk (m)	<i>Det er morsomt å danse etter denne musikken.</i>
705.	natur (m)	<i>Som en del av skolens program må barna lære å gå ut i naturen i all slags vær.</i>
706.	nærhet (m)	<i>De bor i nærheten av et kjøpesenter.</i>
707.	nød (m)	<i>Sult og nød finnes over hele verden. Det er så trist.</i>
708.	olje (f/m)	<i>Oljen er veldig viktig for Norge.</i>
709.	omegn (m)	<i>Det bor mange mennesker i Oslo og omegn.</i>
710.	omsorg (m)	<i>Et barn trenger masse omsorg og kjærlighet.</i>
711.	oppfølging (m)	<i>Det er viktig med oppfølging av tidligere alkoholikere.</i>
712.	oppvekst (m)	<i>Han var et stille barn i oppveksten.</i>
713.	orden (m)	<i>Denne læreren klarer å få ro og orden i klasserommet.</i>
714.	panikk (m)	<i>Passasjerene fikk panikk da flyet kom inn i et område med sterk turbulens.</i>
715.	papp (m)	<i>Papp er hardt papir.</i>
716.	pappmasjé (m)	<i>Av pappmasjé kan man lage morsomme figurer.</i>
717.	rasisme (m)	<i>Rasisme eksisterer dessverre på ulike måter i de fleste samfunn.</i>
718.	respekt (m)	<i>Du må vise respekt for læreren.</i>
719.	røyk (m)	<i>Det kom masse røyk ut av bygningen som brant.</i>
720.	saft (m)	<i>Barn i Norge drikker for mye saft.</i>
721.	silke (m)	<i>Kjolen var av ren silke. For en luksus!</i>
722.	sjarm (m)	<i>Prinsessen har stor sjarm. Alle synes hun er søt og morsom.</i>
723.	sløyd (m)	<i>I sløyden får barna lage ting i tre og metall.</i>
724.	snø (m)	<i>Når kommer den første snøen i år, tror du?</i>

725.	solskinn (n)	<i>Vi trenger litt solskinn. Nå har det regnet i ei uke.</i>
726.	spagetti (m)	<i>Mange norske familier spiser spaghetti og kjøttdeig til middag.</i>
727.	stress (n)	<i>Jeg har følt en del stress denne uken.</i>
728.	strøm (m)	<i>Å nei! Strømmen gikk! Nå ble det helt mørkt her.</i>
729.	støy (m)	<i>Det er dessverre en del støy og bråk i klassen.</i>
730.	sukker (n)	<i>Bruker du tre skjeer med sukker i en tekopp?</i>
731.	sult (m)	<i>Sult og nød var mer vanlig i Norge for hundre år siden.</i>
732.	søppel (n)	<i>Husker du å sortere alt søppelet ditt?</i>
733.	søvn (m)	<i>Jeg har dessverre litt problemer med søvnen. Jeg sover ikke godt om natten.</i>
734.	takk (m)	<i>Takk for meg. Takk for nå. Takk for sist. Takk for alt.</i>
735.	terapi (m)	<i>Han går i terapi. Han har hatt det vanskelig etter at han mistet sin kone.</i>
736.	trafikk (m)	<i>For en trafikk det er på veiene i dag!</i>
737.	undervisning (f/m)	<i>Lærerens undervisning er interessant og lærerik.</i>
738.	utstyr (n)	<i>Har du alt utstyret du trenger for å spille golf?</i>
739.	vann (n)	<i>Menneskets kropp består av store deler vann.</i>
740.	vær (n)	<i>For et elendig vær! Nå vil vi ha litt sol, takk!</i>
741.	vår (m)	<i>Om våren begynner blomstene å spire og gro.</i>

Sammensatte substantiv

- ✓ Vi beskriver ofte et substantiv ved å sette et annet ord foran. Det er det siste ordet som har mest betydning.
- ✓ Det første ordet forteller noe (spesifiserer) om det siste: *sjokoladeis, murhus, skolebok, eventyrbok*. (Hvilken *type* is, hus, bok er det?)
- ✓ Det siste ordet bestemmer kjønnet på det sammensatte substantivet.
- ✓ Noen korte ord trenger en *e* når det skal stå foran et substantiv: *juletre, barnehage, gutteklær*.
- ✓ Ord som slutter på *-sjon, -ning, -het, -skap* og noen andre ord, får en *s* etter seg når de står inntil et annet substantiv: *et demonstrasjonstog, et løsningsforslag, en kjærlighetsroman, en vennskapsby, arbeidsklær*.

Adjektiv

- ✓ Adjektiv forteller hvordan personer (pronomen) eller ting (substantiv) er eller ser ut.
- ✓ Substantivet som adjektivet beskriver, bestemmer hvilken form adjektivet skal ha. Adjektivet bøyes etter substantivet.
- ✓ Vi bøyer adjektivene i ubestemt og bestemt form entall og flertall.
- ✓ Vi kan også gradbøye adjektivet.
- ✓ I bestemt form må vi ha *den/denne, det/dette* eller *de/disse* foran adjektivet: *den/denne fine dagen – den/denne fine jakka – det/dette fine huset – de/disse fine damene.*
- ✓ Når adjektivet kommer etter verbene *å være* og *å bli*, bruker vi de ubestemte formene (selv om substantivet står i bestemt form): *dagen er fin – jakka er fin – huset er fint – damene er fine.*

Adjektiv med regelrett bøyning

Regelrette adjektiv får ingen endelse sammen med maskuline og feminine substantiv i entall, for eksempel: *aktiv*.

Sammen med et substantiv i intetkjønn legger man -t til grunnformen: *aktivt*.

I flertall legger man -e til grunnformen: *aktive*.

Grunnform:	Legg til -t i intetkjønn. Legg til -e i flertall og bestemt form (alle kjønn).
742. aktiv	<i>Barna er svært aktive. De leker hele dagen.</i>
743. betydningsfull	<i>Han har skrevet en betydningsfull og viktig artikkel.</i>
744. blank	<i>Glassene skinner. De er så blanke og fine.</i>
745. bred	<i>Hvor bred er denne hylla? Ca. 1,20 tror jeg.</i>
746. dum	<i>Det er dumt at han ikke kommer på skolen i dag.</i>

747.	dyr	<i>Det er en dyr parfyme. Den lukter godt.</i>
748.	effektiv	<i>Vi prøver å være effektive og raske og gjøre ting fort.</i>
749.	enorm	<i>Noen mennesker har enormt mange penger. Andre har ingenting. Hvorfor?</i>
750.	fargerik	<i>Klassen har laget mange fargerike bilder.</i>
751.	fersk	<i>Dette brødet er gammelt. Jeg ville gjerne ha et ferskt brød.</i>
752.	fin	<i>Så fin du er! Du har så fine klær på deg.</i>
753.	fjern	<i>Norge ligger fjernt fra Sør-Amerika.</i>
754.	flink	<i>Du er jammen flink!</i>
755.	flott	<i>Dette var et flott bilde, Hector.</i>
756.	folksom	<i>Det er ganske folksomt på Oslo City lørdag formiddag.</i>
757.	fornøyd	<i>Barna blir fornøyde når de får godteri på lørdager.</i>
758.	frisk	<i>Før var han syk. Nå er han heldigvis frisk!</i>
759.	full	<i>Det var fullt av mennesker på fotballkampen.</i>
760.	gal	<i>Er du gal? Tror du jeg vil gifte meg med deg?</i>
761.	glad	<i>Han er en glad mann.</i>
762.	global	<i>Den globale oppvarmingen er et stort problem.</i>
763.	gratis	<i>De delte ut mange gratis smaksprøver til folk. Vi kunne spise litt forskjellig mat.</i>
764.	grei	<i>Han er veldig grei og snill. Han hjelper når han kan.</i>
765.	gul	<i>Jeg kjøper gule blomster i dag fordi det er påske.</i>
766.	halv	<i>Jeg vil gjerne ha to og en halv kilo biff.</i>
767.	hard	<i>Det er hardt å studere og jobbe samtidig.</i>
768.	hel	<i>Han satt foran tv-en en hel dag.</i>
769.	hjelpsom	<i>Det bor mange hjelpsomme mennesker i denne blokka.</i>
770.	hvit	<i>Jeg har alltid ønsket meg et hvitt hus.</i>
771.	høy	<i>Hvor høy er du?</i>

772.	håpløs	<i>Han er ganske håpløs. Han gjør ingenting hjemme.</i>
773.	kald	<i>Vinteren er kald i dette landet.</i>
774.	kjær	<i>Alle mine kjære, gamle venner er flinke til å skrive brev.</i>
775.	klar	<i>Er du klar? Er alt klart? Er vi klare, alle sammen?</i>
776.	kollektiv	<i>Vi er alle en del av en kollektiv historie – en historie vi har sammen.</i>
777.	konservativ	<i>Han er litt konservativ. Han vil ikke ha mange endringer.</i>
778.	kreativ	<i>Hun er veldig kreativ. Hun har alltid nye og rare ideer.</i>
779.	lang	<i>Dette har vært en lang dag. Nå er jeg veldig trøtt.</i>
780.	lei	<i>Er du lei deg for noe? Hvorfor ser du så trist ut?</i>
781.	lur	<i>Han er veldig lur. Han er mer intelligent enn de fleste.</i>
782.	lys	<i>Leiligheten deres er lys og trivelig.</i>
783.	lærerik	<i>Dette har vært en lærerik time.</i>
784.	lønnsom	<i>Det er lønnsomt å jobbe på søndager – men litt kjedelig.</i>
785.	morsom	<i>Han er morsom, synes du ikke?</i>
786.	mørk	<i>Alle går i mørke klær i begravelsen til Torvald.</i>
787.	nasjonal	<i>Flagget er et nasjonalt symbol.</i>
788.	negativ	<i>Det er en negativ tendens at flere ungdommer slutter på skolen.</i>
789.	nervøs	<i>Vi blir nervøse når sønnen vår er ute lenge om kvelden.</i>
790.	normal	<i>Det er normalt å være litt nervøs når man skal gifte seg.</i>
791.	nær	<i>Maria er en nær slektning. Hun er min tante.</i>
792.	ond	<i>I denne filmen kan du se et ondt monster.</i>
793.	pen	<i>Den pene damen som gir værvarselet, heter Berit.</i>
794.	populær	<i>Denne musikken er veldig populær blant ungdommene.</i>
795.	positiv	<i>Han håper han får et positivt svar.</i>
796.	presis	<i>Bussene er ikke alltid presise.</i>

797.	rar	<i>Du kan se på mange rare ting på Norsk Teknisk Museum i Oslo.</i>
798.	rask	<i>Dette er virkelig raske biler.</i>
799.	rastløs	<i>Jeg blir så rastløs av å vente på bussen så lenge.</i>
800.	rød	<i>Nå er det rødt lys. Du må ikke krysse gata.</i>
801.	sen	<i>Nå er det sent. Alle må gå hjem.</i>
802.	sentral	<i>Kristiansand er en sentral by på Sørlandet.</i>
803.	slitsom	<i>Det var en slitsom reise. Vi reiste i tretti timer.</i>
804.	sløv	<i>Ernesto er litt sløv i timene noen ganger.</i>
805.	smakfull	<i>Dette var et smakfullt og deilig måltid.</i>
806.	smal	<i>I noen byer er gatene veldig smale.</i>
807.	snill	<i>Han er den snilleste læreren på hele skolen.</i>
808.	sorgfull	<i>Alle menneskene i begravelsen ser sorgfulle ut.</i>
809.	sosial	<i>Mennesket er et sosialt vesen.</i>
810.	stabil	<i>Vi har et godt og stabilt forhold. Vi hjelper hverandre.</i>
811.	sterk	<i>Hvem er sterkest? Du eller din bror?</i>
812.	stiv	<i>I dag sier værmeldingen at det skal komme stiv kuling.</i>
813.	stolt	<i>Han er stolt fordi han har fått gode karakterer.</i>
814.	streng	<i>Læreren i engelsk er streng.</i>
815.	sunn	<i>De spiser en sunn salat etter trening.</i>
816.	sur	<i>Hvorfor er du så sur og sint?</i>
817.	svær	<i>Han er en svær mann. Han veier 150 kilo.</i>
818.	syk	<i>Det syke barnet har nesten 40 i feber.</i>
819.	søt	<i>Disse druene er veldig søte og gode.</i>
820.	tallrik	<i>Familien til Petter er tallrik.</i>
821.	tom	<i>Glassene er tomme. Er det noen som ønsker påfyll?</i>
822.	total	<i>Den totale inntekten er ca. 300 000 i året.</i>

823.	treg	<i>Disse karusellene er trege. De går ikke fort.</i>
824.	trøtt	<i>Den trøtte hunden legger seg ned for å sove.</i>
825.	trådløs	<i>Det er populært å installere trådløst nettverk.</i>
826.	tung	<i>Petter løfter tunge vekter på treningen.</i>
827.	ufør	<i>Mange uføre mennesker trenger litt ekstra hjelp i hverdagen.</i>
828.	ulik	<i>Vi mennesker er ulike, ikke sant?</i>
829.	varm	<i>Denne varme genseren er helt topp!</i>
830.	verdifull	<i>Dette smykket er veldig verdifullt.</i>
831.	vid	<i>Denne buksa er altfor stor og vid til meg. Den passer ikke.</i>
832.	våt	<i>Alt tøyet var vått. Det hadde regnet hele dagen.</i>

Adjektiv som mister en konsonant i intetkjønn

- ✓ Adjektiv som ender på to like konsonanter, mister vanligvis en konsonant når adjektivet står sammen med et substantiv i intetkjønn:
en formell statsminister - et formelt brev.

833.	formell	<i>Hun skrev et formelt brev til ham.</i>
834.	generell	<i>De snakket om sport generelt.</i>
835.	kriminell	<i>Har det skjedd noe kriminelt i løpet av natten?</i>
836.	kulturell	<i>I Norge finnes det et stort kulturelt mangfold.</i>
837.	multikulturell	<i>Norge er et multikulturelt samfunn.</i>
838.	offisiell	<i>Kongen er ute på offisielt oppdrag.</i>
839.	sann	<i>Er det sant det du forteller?</i>
840.	spesiell	<i>De bor i et spesielt hus.</i>

841.	trygg	<i>Det er trygt å bo her, synes jeg. Føler du deg trygg?</i>
842.	tøff	<i>Det kan være tøft å være aleneforsørger.</i>
843.	tørr	<i>Mel bør oppbevares tørt og litt kjølig.</i>
844.	utrygg	<i>Det er utrygt for tåke på kysten.</i>

Adjektiv som ikke endrer seg i noen former

- ✓ Alle adjektiv som slutter på -e, er uten bøyning.
- ✓ Noen adjektiv som slutter på -s, -tt, -o og -a, bøyes heller ikke.

845.	annerledes	<i>I dag har vi hatt en annerledes time. Timen var uvanlig.</i>
846.	direkte	<i>Hun er en direkte person. Hun sier alltid hva hun tenker.</i>
847.	ekstra	<i>Kan jeg få to ekstra kakestykker?</i>
848.	eneste	<i>Jeg har vært på opera bare én eneste gang.</i>
849.	felles	<i>De har mange felles interesser.</i>
850.	fillete	<i>Klærne hans var fillete.</i>
851.	forrige	<i>Forrige gang lærte vi om preteritum.</i>
852.	fraværende	<i>Det er mange fraværende mennesker som venter på toget. De tenker på sine egne ting.</i>
853.	frustrerende	<i>Det er frustrerende når datamaskinen ikke virker.</i>
854.	førstkommende	<i>Førstkommende lørdag reiser vi til København.</i>
855.	gratis	<i>Hvis du er heldig, kan du få tak i gratis billetter.</i>
856.	hoppende	<i>Han kom mot meg, hoppende av glede.</i>
857.	klissete	<i>Denne karamellen er klissete, men god.</i>
858.	litt	<i>Vil du ha litt melk?</i>

859.	moderne	<i>På denne restauranten er det mange moderne møbler.</i>
860.	moro	<i>Det var moro å være på karneval.</i>
861.	neste	<i>Vi skal gå av på neste busstopp.</i>
862.	nøye	<i>Han er en nøye person. Han liker ikke å gjøre feil.</i>
863.	rotete	<i>For et rotete hus! Hvem er det som bor her?</i>
864.	rørende	<i>Jeg så to rørende filmer i helgen.</i>
865.	sakte	<i>Vi hørte på et sakte lydopptak. Det var lettere å forstå da.</i>
866.	singel	<i>Hun er singel, og hun trives med å leve alene.</i>
867.	skiftende	<i>Været har vært veldig skiftende i det siste.</i>
868.	spennende	<i>I går så jeg på et spennende teaterstykke.</i>
869.	stakkars	<i>Stakkars katt, den er veldig tynn og liten.</i>
870.	stille	<i>Vi hadde en stille minnestund etter begravelsen.</i>
871.	stressende	<i>Mange mennesker lever et stressende liv.</i>
872.	utviklende	<i>Jeg har vært på et utviklende kurs. Jeg lærte mye nytt.</i>
873.	videregående	<i>Jeg går på en stor videregående skole.</i>
874.	økende	<i>Uroen har vært økende i det siste. Hver dag har det blitt mer urolig i gatene.</i>

Adjektiv som slutter på -t, -tt, -et og -ig (og noen på -d), får ikke -t i intetkjønn

✓ Disse adjektivene får ikke -t i intetkjønn, men de får -e i flertall.		
875.	akutt	<i>Hjertefeilen er nå blitt akutt. Han må rett inn på sykehus.</i>
876.	arbeidsledig	<i>Han har ikke hatt jobb på et år. Han er fortsatt arbeidsledig.</i>
877.	avslappet	<i>Hos psykologen var det en avslappet og rolig atmosfære.</i>

878.	behagelig	<i>Det er behagelig å sitte på stranda i skyggen og drikke litt kald juice.</i>
879.	bekymret	<i>Hvorfor er du så bekymret? Hva er du redd for?</i>
880.	bestemt	<i>Han er svært bestemt og sta. Han endrer ikke mening.</i>
881.	deilig	<i>Du verden, for en deilig kake du har laget!</i>
882.	delt	<i>Dette landet er delt i to.</i>
883.	desperat	<i>Jeg føler meg desperat. Jeg trenger noen å snakke med.</i>
884.	dyktig	<i>Du er dyktig til å bake. Du er virkelig flink.</i>
885.	dårlig	<i>Dette syltetøyet er dårlig. Det gikk ut på dato for tre måneder siden!</i>
886.	egentlig	<i>Hva mener du egentlig? Du sier noe, men jeg tror du tenker noe helt annet.</i>
887.	elegant	<i>Du er virkelig elegant og stilig i kveld.</i>
888.	engstelig	<i>Han virker engstelig. Hvorfor er han så nervøs?</i>
889.	ensom	<i>Det finnes mange mennesker som er ensomme.</i>
890.	farlig	<i>Det er farlig og risikofylt å kjøre for fort med bil.</i>
891.	fascinert	<i>Jeg er veldig fascinert av denne filmen.</i>
892.	fast	<i>Har du fast jobb?</i>
893.	fattig	<i>Det lever stadig flere fattige familier i Norge.</i>
894.	ferdig	<i>Er du ferdig? Vi skal gå nå. Du må være klar nå.</i>
895.	flott	<i>Det kommer inn mange flotte skip her på havnen.</i>
896.	forbauset	<i>Jeg ble veldig forbauset da hun hadde farget håret rødt.</i>
897.	forelsket	<i>Jeg føler meg litt forelsket.</i>
898.	fornøyd	<i>Hvorfor er du så fornøyd i dag? Er det noe spesielt?</i>
899.	forsinket	<i>Åh! Hvorfor må bussene alltid være så forsinket?</i>
900.	forskjellig	<i>Vi mennesker er forskjellige. Vi tenker ikke likt.</i>
901.	fort	<i>Gutten leste veldig fort. Han leste to bøker i uka.</i>

902.	forurenset	<i>Luften er skitten og forurenset.</i>
903.	forvirret	<i>Jeg blir forvirret. Hva mener du? Elsker du meg eller elsker du meg ikke?</i>
904.	framtidig	<i>En framtidig drøm for meg er å ta førerkortet.</i>
905.	fredelig	<i>Det virker så fredelig her. Ingen krangler, og ingen maser.</i>
906.	fremmed	<i>Han kom til et fremmed land med bare fremmede mennesker.</i>
907.	frivillig	<i>Det er flere som driver med frivillig arbeid. De jobber gratis fordi de har lyst.</i>
908.	frustrert	<i>Kona blir frustrert når mannen ikke vil snakke.</i>
909.	fryktelig	<i>Disse filmene er fryktelige. Jeg liker dem ikke i det hele tatt.</i>
910.	gammeldags	<i>Huset deres er litt gammeldags, synes du ikke?</i>
911.	gift	<i>Han er gift og har barn.</i>
912.	glad	<i>I dag er jeg så glad! Jeg har hatt det så fint med vennene mine.</i>
913.	glatt	<i>Pass på! Om vinteren er veiene glatte.</i>
914.	gravid	<i>Heidi er gravid med sitt tredje barn.</i>
915.	greit	<i>Er det greit for deg at vi drar nå?</i>
916.	gyldig	<i>Har du gyldig pass? Er alt ok med passet ditt?</i>
917.	gøy	<i>Synes du det er gøy å lære norsk grammatikk?</i>
918.	heldig	<i>Jeg synes jeg er en heldig kvinne. Jeg har en snill mann og tre søte, friske barn.</i>
919.	hyggelig	<i>Det er hyggelig å få besøk av dere. Så koselig at dere kommer til oss.</i>
920.	høflig	<i>Denne mannen er veldig høflig. Han viser oss stor respekt.</i>
921.	høytidelig	<i>Dette er en høytidelig seremoni. Alt er veldig formelt.</i>
922.	håndskrevet	<i>Det er ikke ofte jeg får et håndskrevet brev i posten.</i>

923.	innlagt	<i>Nå skal vi få innlagt vann på hytta vår.</i>
924.	interessant	<i>Dette var et interessant møte.</i>
925.	irritert	<i>Han ble irritert fordi hun ikke ville prate med ham.</i>
926.	ivrig	<i>Studentene er veldig ivrige nå. De jobber aktivt og godt.</i>
927.	kjedelig	<i>Synes du dette er kjedelig? Er det ikke interessant?</i>
928.	kjent	<i>Denne presidenten er kjent over hele verden.</i>
929.	komplisert	<i>Noen mennesker er litt kompliserte, synes jeg.</i>
930.	konkret	<i>Læreren ga mange konkrete eksempler.</i>
931.	konsentrert	<i>Han er et konsentrert lite barn. Han jobber godt.</i>
932.	korrekt	<i>Svaret er korrekt.</i>
933.	koselig	<i>Huset deres er veldig koselig. Jeg liker å være her.</i>
934.	kraftig	<i>Han er en kraftig mann. Nå veier han 130 kilo.</i>
935.	krøllet	<i>Håret hennes var krøllet og fint.</i>
936.	kvalifisert	<i>Det er mange kvalifiserte søkere for denne jobben.</i>
937.	lett	<i>Denne oppgaven var ikke lett.</i>
938.	lukket	<i>Vinduet er lukket. Kan du åpne det?</i>
939.	lykkelig	<i>Jeg er veldig lykkelig sammen med deg. Jeg føler stor harmoni.</i>
940.	merkelig	<i>Han er litt merkelig av og til. Jeg synes han er rar.</i>
941.	midlertidig	<i>Jobben jeg har er bare midlertidig. Den er ikke fast.</i>
942.	mulig	<i>Er det mulig å få snakke med sjefen? Går det an?</i>
943.	muntlig	<i>I morgen har jeg muntlig eksamen. Da må jeg snakke med eksaminator i 25 minutter.</i>
944.	naturlig	<i>Det er naturlig at du er litt nervøs rett før eksamen.</i>
945.	normert	<i>Normert studietid er ett år. Nå har han brukt to år.</i>
946.	nydelig	<i>Du er nydelig med den røde fargen. Rødt passer godt til deg.</i>

947.	nyttig	<i>Det er nyttig for meg å lese norske aviser. Det er til stor hjelp.</i>
948.	nødvendig	<i>Er det nødvendig å sette stolen på bordet før vi går?</i>
949.	oppgitt	<i>Jeg blir oppgitt hver gang vi begynner å krangle.</i>
950.	opprinnelig	<i>Jeg kommer opprinnelig fra Stavanger, men jeg har bodd i Oslo i 20 år nå.</i>
951.	opptatt	<i>Han er så opptatt med jobben og har ikke tid til meg.</i>
952.	ordentlig	<i>Huset deres ser veldig ordentlig ut. Det er alltid ryddig og pent der.</i>
953.	overrasket	<i>Heidi ble overrasket da Reza viste henne bunaden.</i>
954.	perfekt	<i>Dette har vært noen perfekte dager!</i>
955.	personlig	<i>Vi har fått en personlig og fin kontakt. Han er blitt en god venn.</i>
956.	privat	<i>Er dette et privat selskap eller en åpen fest?</i>
957.	redd	<i>Et redd, lite barn så på meg med store øyne.</i>
958.	relevant	<i>Studentene må finne relevant informasjon om et tema de selv velger.</i>
959.	rett	<i>Veien er rett. Den svinger ikke.</i>
960.	rettferdig	<i>Jeg prøver å være rettferdig og dele likt til alle.</i>
961.	riktig	<i>Det er ikke riktig at noen skal få tre ganger så mye som andre.</i>
962.	rolig	<i>Før var han så aktiv. Nå er han blitt en rolig gutt.</i>
963.	romslig	<i>Dette huset er veldig romslig. Det har så mye plass!</i>
964.	ryddig	<i>Jeg liker at huset er ryddig og rent før jeg arbeider.</i>
965.	selvfølgelig	<i>Du kan selvfølgelig låne bøkene mine. Vær så god.</i>
966.	selvstendig	<i>Nå er han blitt selvstendig. Han bor alene, jobber i full stilling, lager mat til seg selv og vasker klærne sine.</i>
967.	sint	<i>Pass deg for hunden. Den ser litt sint ut.</i>

968.	sist	<i>Sist fredag var vi på kino. Hva skal vi gjøre i dag? Dette er den siste gangen jeg snakker til deg.</i>
969.	sjenert	<i>Han er ganske sjenert. Han er redd for å snakke med nye mennesker.</i>
970.	sjokkert	<i>Jeg ble ganske sjokkert da jeg så nyhetene på tv.</i>
971.	skikkelig	<i>Dette var skikkelig gøy. Virkelig moro. Helt topp!</i>
972.	skriftlig	<i>Jeg trenger skriftlig dokumentasjon på at du har klart disse eksamenene i hjemlandet ditt.</i>
973.	skuffet	<i>Jeg ble veldig skuffet da jeg ikke klarte eksamen.</i>
974.	smart	<i>Han har mange smarte ideer. Han er veldig intelligent.</i>
975.	spredt	<i>Det vil komme spredte regnbyger i kveld. Litt her og litt der.</i>
976.	språklig	<i>Disse guttene har hatt en del språklige utfordringer.</i>
977.	stengt	<i>Porten er stengt. Porten er lukket. Den er ikke åpen.</i>
978.	stresset	<i>I denne byen lever det en del stressete mennesker.</i>
979.	sykmeldt	<i>Han har vært sykmeldt i en måned nå.</i>
980.	synlig	<i>Jenta er veldig synlig blant de andre, for hun har helt knall røde klær på seg.</i>
981.	særlig	<i>I særlige tilfeller kan du få spesiell tillatelse til å parkere bilen din her.</i>
982.	søvnig	<i>Jeg er så søvnig. Jeg trenger å sove.</i>
983.	taus	<i>Hvorfor sier du ingenting? Du er helt taus i dag.</i>
984.	tidlig	<i>Skal du stå opp så tidlig? Klokka er bare halv seks.</i>
985.	tilfeldig	<i>Alt skjedde tilfeldig, ikke etter en bestemt plan.</i>
986.	tilfreds	<i>– Er du tilfreds med livet ditt? – Ja, jeg er veldig fornøyd.</i>
987.	trist	<i>I går fikk jeg triste nyheter. Min bestemor døde for to dager siden.</i>
988.	trivelig	<i>Det er så trivelig å være her sammen med dere. Jeg har det godt når jeg er med dere.</i>

989.	trofast	<i>Petter sier at han alltid vil være trofast mot Melissa. Han vil ikke ha noen annen kvinne.</i>
990.	tydelig	<i>Synes du denne illustrasjonen er tydelig? Jeg forstår den ikke.</i>
991.	tørst	<i>Nå er jeg tørst. Kan jeg få noe å drikke?</i>
992.	tålmodig	<i>Vi må være tålmodige. Vi må vente ganske lenge.</i>
993.	uenig	<i>Jeg er uenig med deg. Jeg mener ikke det samme som deg.</i>
994.	uhøflig	<i>Ikke vær uhøflig. Vis respekt. Rekk opp hånden hvis du skal si noe.</i>
995.	ungdommelig	<i>Hun er ungdommelig, selv om hun er 55 år.</i>
996.	unyttig	<i>Disse setningene er kanskje unyttige for deg? Eller hjelper de deg til å forstå flere norske ord?</i>
997.	urettferdig	<i>Verden er så urettferdig. Noen er veldig rike, og mange er svært fattige.</i>
998.	utrolig	<i>Det han sa, var utrolig. Jeg kunne ikke tro det.</i>
999.	utsatt	<i>Han sitter på et utsatt sted. Det er farlig å sitte der.</i>
1000.	utviklingshemmet	<i>Sønnen vår er utviklingshemmet. Han har noen fysiske og psykiske problemer.</i>
1001.	vanlig	<i>Det er helt vanlig at barna blir slitne etter en lang dag i barnehagen. Det er altså helt normalt.</i>
1002.	vanskelig	<i>Er det vanskelig for deg å lese disse setningene? Er det et problem for deg?</i>
1003.	variert	<i>Undervisningen er veldig variert. Hver gang gjør læreren noe nytt.</i>
1004.	vennlig	<i>Stemmen i telefonen var vennlig. Damen var hyggelig.</i>
1005.	vennskapelig	<i>Han er en vennskapelig mann. Han er blid mot alle.</i>
1006.	viktig	<i>Dette er et viktig og sentralt tema vi må snakke om.</i>
1007.	virkelig	<i>Dette er virkelig moro. Jeg har det veldig gøy.</i>

Adjektiv som slutter på -el, får sammentrekning i ubestemt form flertall og i bestemt form

ubestemt form (m/f)	ubestemt form (n)	bestemt form/flertall	
1008. enkel	enkelt	enkle	<i>Disse oppgavene var enkle.</i>
1009. gammel	gammelt	gamle	<i>Jeg liker den gamle kirka.</i>
1010. skummel	skummelt	skumle	<i>Ser du virkelig på denne skumle filmen?</i>
1011. travle	travelt	travle	<i>Det er mange travle mennesker her.</i>

Adjektiv som slutter på -en, får sammentrekning i flertall og i bestemt form

ubestemt form (m/f)	ubestemt form (n)	bestemt form/flertall	
1012. egen	eget*	egne	<i>Han har sine egne meninger.</i>
1013. kristen	kristent	kristne	<i>En del mennesker i Norge er kristne.</i>
1014. moden	modent	modne	<i>Er frukten moden? Ja, eplene er modne.</i>
1015. skitten	skittent	skitne	<i>Er vannet skittent?</i>
1016. sliten	slitent	slitne	<i>Vi ble slitne av å gå over fjellet.</i>
1017. sulten	sultent	sultne	<i>En sulten hund står på trappa og venter.</i>
1018. voksen	voksent	voksne	<i>Et voksent menneske må klare seg selv.</i>
1019. våken	våkent	våkne	<i>Er dere våkne, eller sover dere?</i>

* Obs. Det heter ikke *egent, men *eget*.

Adjektiv som slutter på -er, får sammentrekning i flertall og i bestemt form

ubestemt form (m/f)	ubestemt form (n)	bestemt form/flertall	
1020. lekker	lekkert	lekre	<i>Hun har mange lekre klær.</i>
1021. sikker	sikkert	sikre	<i>Er du sikker? Det er sikkert. Vi er sikre.</i>
1022. usikker	usikkert	usikre	<i>Det er litt usikkert om vi kommer.</i>
1023. vakker	vakkert	vakre	<i>Det finnes mange vakre øyer i Oslofjorden.</i>

Adjektiv som slutter på -isk, får ikke -t i intetkjønn

- ✓ Adjektiv som har mer enn én stavelse og som slutter på -isk får ikke -t i intetkjønn.
- ✓ Enstavelsesord får -t i intetkjønn: *et friskt barn.*
- ✓ Nasjonalitetsadjektiv som slutter på -isk og -sk får ikke -t i intetkjønn. Se www.norskfordeg.no for mer informasjon om nasjonalitetsadjektiv.

1024. elektrisk	<i>Butikkene er fulle av ulike elektriske apparater.</i>
1025. faktisk	<i>Jeg presenterer faktiske og sanne opplysninger her.</i>
1026. fantastisk	<i>På nyttårsaften så vi mange fantastiske raketter.</i>
1027. fysisk	<i>Hun har en del fysiske plager.</i>
1028. hermetisk	<i>Liker du hermetiske pærer?</i>
1029. historisk	<i>Dette er et historisk øyeblikk. To land skal bli til ett land.</i>
1030. ironisk	<i>Han har alltid mange ironiske kommentarer.</i>
1031. katolsk	<i>Lever katolske prester i sølibat?</i>
1032. klassisk	<i>Liker du klassisk musikk?</i>

1033.	kritisk	<i>Menneskene var veldig kritiske til den nye politikeren.</i>
1034.	muslimsk	<i>Kjenner du noen muslimske tradisjoner og skikker?</i>
1035.	parlamentarisk	<i>Partiets parlamentariske leder er en flink leder.</i>
1036.	partisk	<i>Han er ikke partisk. Han forsøker å være nøytral.</i>
1037.	pedagogisk	<i>Lærerne har pedagogisk utdanning.</i>
1038.	persisk	<i>De har kjøpt et persisk teppe.</i>
1039.	praktisk	<i>Dette er et praktisk problem. Hva skal vi gjøre?</i>
1040.	protestantisk	<i>I Norge er det protestantisk kristendom.</i>
1041.	psykisk	<i>Har han psykiske problemer?</i>
1042.	realistisk	<i>Dette er en veldig realistisk film. Filmen forteller om virkeligheten i Norge.</i>
1043.	romantisk	<i>Liker du best romantiske filmer?</i>
1044.	sarkastisk	<i>Kommentarene hans var ganske sarkastiske. Han var ubehagelig.</i>
1045.	sympatisk	<i>Vi har en lærer som er veldig sympatisk.</i>
1046.	tragisk	<i>Jordskjelvet fikk mange tragiske konsekvenser.</i>
1047.	traumatisk	<i>Hun har hatt en traumatisk opplevelse.</i>
1048.	typisk	<i>Kua er et typisk husdyr.</i>
1049.	uproblematisk	<i>For meg er dette en helt uproblematisk situasjon.</i>
1050.	økonomisk	<i>Vi har økonomiske problemer.</i>

Adjektiv i bestemt form

- ✓ Foran et substantiv i bestemt form står adjektivet også i bestemt form.
- ✓ Bestemt form slutter på *-e*, slik som flertallsformen.
- ✓ Adjektivet får bestemt artikkel: *den* i hankjønn og hunkjønn, *det* i intetkjønn og *de* i flertall:
den store byen – den store jakka – det store huset – de store byene.

Adjektiv i gradbøyd form

- ✓ Vi bruker komparativ og superlativ når vi sammenligner:
Oslo er større enn Trondheim. Oslo er den største byen.
- ✓ Superlativ har bestemt form foran substantiv i bestemt form.
Superlativformen av adjektivet slutter på -e, slik som flertallsformen:
den fineste bilen – den fineste jakka – det fineste huset – de fineste jentene.

Den største gruppa gradbøyes med -ere og -est:

Positiv	Komparativ -ere	Superlativ -est
fin	finere	finest
ny	nyere	nyest

Adjektiv som ender på -ig og -som gradbøyes med -ere og -st:

hyggelig	hyggeligere	hyggeligst
riktig	riktigere	riktigst

Noen grupper adjektiver gradbøyes med mer og mest:

økonomisk	mer økonomisk	mest økonomisk	De fleste adjektiver som slutter på -isk og som har mer enn én stavelse.
fillete	mer fillete	mest fillete	Adjektiver som slutter på -et(e).
utviklende	mer utviklende	mest utviklende	Adjektiver som slutter på -ende.
gammeldags	mer gammeldags	mest gammeldags	Lange adjektiver.

- ✓ Obs. Vi kan også bruke *mer* og *mest* foran adjektiv som kan bøyes med -ere og -(e)st: *Jeg er mer glad i fisk enn i kjøtt.*

Adjektiv med uregelrett gradbøyning

1051.	få	færre	færrest	<i>Hvorfor har det blitt færre elever?</i>
1052.	gammel	eldre	eldst	<i>Den eldste i klassen er 62 år.</i>
1053.	god	bedre	best	<i>Denne sjokoladen er best.</i>
1054.	lang	lengre	lengst	<i>Synes du skoledagen er lang?</i>
1055.	liten	mindre	minst	<i>Han fikk en mindre porsjon enn henne.</i>
1056.	mange	flere	flest	<i>Stadig flere tar bussen nå.</i>
1057.	mye	mer	mest	<i>Hvem spiser mest?</i>
1058.	stor	større	størst	<i>Oslo er den største byen i Norge.</i>
1059.	tung	tyngre	tyngst	<i>Ali er tyngre enn Mohammed.</i>
1060.	ung	yngre	yngst	<i>Den yngste i klassen er 18 år.</i>
1061.	vond/dårlig	verre	verst	<i>Hvordan går det? Ikke så verst.</i>

Adjektiv med uregelrett bøyning: *liten og annen*

ubestemt form entall (med maskulint subst.)	ubestemt form entall (med feminint subst.)	ubestemt form entall (med subst. i intetkjønn)	ubestemt form flertall og bestemt form (entall og flertall)
1062. en annen dag	ei anna jente	et annet sted	andre steder / de andre stedene
1063. en liten gutt	ei lita hytte	et lite hus	de små husene den lille jenta den lille gutten det lille huset

Adjektiv med -tt i intetkjønn

(Noen fargeadjektiv får også dobbel -tt. Les mer om farger i grunnboka.)

1064.	fri	<i>Han er et fritt menneske. Han kan tenke og mene slik han vil.</i>
1065.	gjestfri	<i>Thailand er et gjestfritt land.</i>
1066.	ny	<i>Jeg ønsker meg et nytt bord til å ha på kjøkkenet.</i>
1067.	rå	<i>Dette kjøttet er ikke stekt, det er rått.</i>

Verb

Et verb uttrykker hva noen gjør, eller hva som skjer.

Se forklaringer på hva verbene betyr, og/eller eksempler på setninger med alle disse verbene på www.norskfordeg.no

Infinitiv

Infinitiv er den formen som står i ordbøkene.

å kan bare stå foran infinitiv.

Vi bruker infinitiv med eller uten *å* foran.

Foran modalverb bruker vi infinitiv uten *å*: *Jeg vil spise.*

Verb og uttrykk som tar *å* + infinitiv

- ✓ *Å* + infinitiv brukes etter en del verb, for eksempel:
like, elske, begynne, slutte, pleie, ønske, prøve, forsøke, foretrekke
- ✓ *Å* + infinitiv brukes i mange uttrykk (*Det er* + adjektiv + *å* + infinitiv):
Det er morsomt å lære norsk.
Det er fint å snakke med deg.
Det er rart å være i et nytt land.
- ✓ *Å* + infinitiv brukes også etter preposisjoner:
Melissa har lyst til å lære mer norsk.
Petter gleder seg til å få barn.

Modale hjelpeverb

- skal: brukes a) om framtid, b) når noen har en plan om noe
 - kan: brukes om a) noe man har lært, b) når noe er mulig
 - vil: brukes når noen ønsker noe / har lyst til noe
 - må: brukes når noe er nødvendig
 - bør: brukes når man vil si noe om hva som er best for noen
- ✓ Modalverbene brukes mest i presens og preteritum.
 - ✓ Det kommer infinitiv uten *å* etter modalverbene:
Han bør ta tran. Du kan gå nå. Vi må studere. Jeg skal dra.
Jeg vil reise hjem.
 - ✓ De modale hjelpeverbene kan brukes alene også, spesielt sammen med uttrykk som forteller om bevegelse til et sted:
Jeg skal på fest. Jeg vil på kurs. Han må det.

1068.	å burde	bør	burde	har burdet
1069.	å kunne	kan	kunne	har kunnet
1070.	å måtte	må	måtte	har måttet
1071.	å skulle	skal	skulle	har skullet
1072.	å ville	vil	ville	har villet

Verbtidene

Presens. Vi bruker presens for å uttrykke noe om

- ✓ det som skjer nå: *Johanne jobber på datamaskinen.*
- ✓ det som vanligvis skjer: *Emilio står opp klokka halv sju hver morgen.*
- ✓ det som alltid skjer: *Om vinteren er det kaldt.*
- ✓ framtiden: *Vi tar toget til Bergen på lørdag.*

Preteritum. Vi bruker preteritum for å uttrykke noe om

- ✓ det som er slutt: *Han studerte spansk.* (Vi vet at han ikke studerer lenger.)
- ✓ hendelser som skjer på bestemte tider: *Petter gikk klokka to.*

Perfektum. Vi bruker perfektum

- ✓ når vi ikke har fokus på *når* noe skjedde. Vi er mer opptatt av konsekvensene, eller vi fokuserer på at situasjonen fortsatt gjelder:
 - ✓ *Jeg har vært i Australia.* (En eller annen gang.)
 - ✓ *Han har malt bildet.* (Han gjorde det; *når* er ikke viktig.)
 - ✓ *De har bodd i Norge i to år.* (De bor her fortsatt.)
 - ✓ *Jeg har ventet i tjue minutter.* (Jeg er nettopp ferdig med å vente.)
 - ✓ *Jeg har ikke spist ennå.* (Om framtid.)

Framtid. Framtid uttrykker vi gjennom

- ✓ modalverbene skulle/ville i presens + infinitiv: *Jeg skal reise på fredag.*
Jeg vil studere til høsten.
- ✓ *kommer til å* + infinitiv: *Jeg kommer til å tenke på dere ofte.*

Uregelrette verb

✓ Uregelrette verb følger ikke bestemte regler for bøyning. ✓ Man må lære / memorisere hvert enkelt ureglett verb.				
1073.	å ansette	ansetter	ansatte	har ansatt
1074.	å anta	antar	antok	har antatt
1075.	å avbryte	avbryter	avbrøt	har avbrutt
1076.	å avholde	avholder	avholdt	har avholdt
1077.	å be	ber	ba/bad	har bedt
1078.	å bestå av	består av	besto av/bestod av	har bestått av
1079.	å bistå	bistår	bisto/bistod	har bistått
1080.	å bli	blir	ble	har blitt
1081.	å bosette seg	bosetter seg	bosatte seg	har bosatt seg
1082.	å brenne	brenner	brant	har brent
1083.	å bære	bærer	bar	har båret
1084.	å dra	drar	dro/drog	har dratt
1085.	å drikke	drikker	drakk	har drukket
1086.	å drive	driver	drev/dreiv	har drevet
1087.	å finne	finner	fant	har funnet
1088.	å foregå	foregår	foregikk	har foregått
1089.	å foreslå	foreslår	foeslo	har foreslått
1090.	å foretrekke	foretrekker	foretrak	har foretrukket
1091.	å forlate	forlater	forlot	har forlatt
1092.	å forstå	forstår	forsto/forstod	har forstått
1093.	å forsvinne	forsvinner	forsvant	har forsvunnet
1094.	å fortelle	forteller	fortalte	har fortalt
1095.	å fortsette	fortsetter	fortsatte	har fortsatt

1096.	å fryse	fryser	frøs/frøys	har frosset
1097.	å følge	følger	fulgte	har fulgt
1098.	å få	får	fikk	har fått
1099.	å gi	gir	ga/gav	har gitt
1100.	å gjelde	gjelder	gjaldt	har gjeldt
1101.	å gjøre	gjør	gjorde	har gjort
1102.	å gråte	gråter	gråt	har grått
1103.	å gå	går	gikk	har gått
1104.	å ha	har	hadde	har hatt
1105.	å henge	henger	hang	har hengt
1106.	å hete	heter	hette	har hett
1107.	å hjelpe	hjelper	hjalp	har hjulpet
1108.	å holde	holder	holdt	har holdt
1109.	å innebære	innebærer	innebar	har innebåret
1110.	å innse	innser	innså	har innsett
1111.	å inntreffe	inntreffer	inntraff	har inntruffet
1112.	å komme	kommer	kom	har kommet
1113.	å la	lar	lot	har latt
1114.	å le	ler	lo	har ledd
1115.	å lete	leter	lette	har lett
1116.	å ligge	ligger	lå	har ligget
1117.	å løpe	løper	løp	har løpt
1118.	å motta	mottar	mottok	har mottatt
1119.	å møte	møter	møtte	har møtt
1120.	å nyte	nyter	nøt/nøyt	har nytt
1121.	å oppgi	oppgir	oppga/oppgav	har oppgitt
1122.	å oppholde seg	oppholder seg	oppholdt seg	har oppholdt seg

1123.	å planlegge	planlegger	planla	har planlagt
1124.	å rekke	rekker	rakk	har rukket
1125.	å renne	renner	rant	har rent
1126.	å selge	selger	solgte	har solgt
1127.	å si	sier	sa	har sagt
1128.	å sitte	sitter	satt	har sittet
1129.	å skjelve	skjelver	skalv	har skjelvet
1130.	å skrive	skriver	skrev/skreiv	har skrevet
1131.	å skyte	skyter	skjød	har skutt
1132.	å slippe	slipper	slapp	har sluppet
1133.	å slå	slår	slo	har slått
1134.	å sove	sover	sov	har sovet
1135.	å sprette	spretter	spratt	har sprettet
1136.	å spørre	spør	spurte	har spurt
1137.	å stå	står	sto/stod	har stått
1138.	å ta	tar	tok	har tatt
1139.	å tilbringe	tilbringer	tilbrakte/tilbragte	har tilbrakt
1140.	å tilby	tilbyr	tilbød/tilbydde/ tilbøy	har tilbudt/tilbydd
1141.	å tilsette	tilsetter	tilsatte	har tilsatt
1142.	å treffe	treffer	traff	har truffet
1143.	å tore	tør	torde/turte	har tort/turt
1144.	å utgi	utgir	utga/utgav	har utgitt
1145.	å velge	velger	valgte	har valgt
1146.	å vite	vet	visste	har visst
1147.	å være	er	var	har vært
1148.	å ødelegge	ødelegger	ødela	har ødelagt

Regelrette verb gruppe 1

<p>✓ Roten av verbet = infinitiv uten -e.</p> <p>✓ Hvis roten av verbet ender på flere konsonanter, får verbet vanligvis endelsene -et i preteritum og -et i perfektum. (Verbet kan også få -a i preteritum og -a i perfektum, men denne formen er ikke satt opp her.)</p>				
1149.	å amme	ammer	ammet	har ammet
1150.	å anke	anker	anket	har anket
1151.	å anskaffe	anskaffer	anskaffet	har anskaffet
1152.	å avslutte	avslutter	avsluttet	har avsluttet
1153.	å bade	bader	badet	har badet
1154.	å beherske	behersker	behersket	har behersket
1155.	å beklage	beklager	beklaget	har beklaget
1156.	å bekymre seg	bekymrer seg	bekymret seg	har bekymret seg
1157.	å benytte	benytter	benyttet	har benyttet
1158.	å blande	blander	blandet	har blandet
1159.	å chatte	chatter	chattet	har chattet
1160.	å danse	danser	danset	har danset
1161.	å dekke	dekker	dekket	har dekket
1162.	å dusje	dusjer	dusjet	har dusjet
1163.	å dyrke	dyrker	dyrket	har dyrket
1164.	å elske	elsker	elsket	har elsket
1165.	å erte	erter	ertet	har ertet
1166.	å feire	feirer	feiret	har feiret
1167.	å flykte	flykter	flyktet	har flyktet
1168.	å flytte	flytter	flyttet	har flyttet
1169.	å forandre	forandrer	forandret	har forandret

1170.	å forelske seg	forelsker seg	forelsket seg	har forelsket seg
1171.	å forhindre	forhindrer	forhindret	har forhindret
1172.	å forstyrre	forstyrrer	forstyrret	har forstyrret
1173.	å forurens	forurenser	forurenset	har forurenset
1174.	å gifte seg	gifter seg	giftet seg	har giftet seg
1175.	å glede	gleder	gledet	har gledet
1176.	å grense	grenser	grenset	har grenset
1177.	å grille	griller	grillet	har grillet
1178.	å gruble	grubler	grublet	har grublet
1179.	å handle	handler	handlet	har handlet
1180.	å hate	hater	hatet	har hatet
1181.	å hente	henter	hentet	har hentet
1182.	å huske	husker	husket	har husket
1183.	å hviske	hvisker	hvisket	har hvisket
1184.	å håpe	håper	håpet	har håpet
1185.	å innvirke	innvirker	innvirket	har innvirket
1186.	å intervju	intervjuer	intervjuet	har intervjuet
1187.	å jobbe	jobber	jobbet	har jobbet
1188.	å kaste	kaster	kastet	har kastet
1189.	å klage	klager	klaget	har klaget
1190.	å klappe	klapper	klappet	har klappet
1191.	å koble	kobler	koblet	har koblet
1192.	å koste	koster	kostet	har kostet
1193.	å krangle	krangler	kranglet	har kranglet
1194.	å lage	lager	laget	har laget
1195.	å lagre	lagrer	lagret	har lagret
1196.	å late	later	lot	har latt

1197.	å lesse	lesser	lesset	har lesset
1198.	å ligne	ligner	lignet	har lignet
1199.	å losse	losser	losset	har losset
1200.	å lukte	lukter	luktet	har luktet
1201.	å lytte	lytter	lyttet	har lyttet
1202.	å mangle	mangler	manglet	har manglet
1203.	å merke	merker	merket	har merket
1204.	å miste	mister	mistet	har mistet
1205.	å mobbe	mobber	mobbet	har mobbet
1206.	å nikke	nikker	nikket	har nikket
1207.	å nærme	nærmer	nærmet	har nærmet
1208.	å omfavne	omfavner	omfavnet	har omfavnet
1209.	å oppmuntre	oppmuntrer	oppmuntret	har oppmuntret
1210.	å opprette	oppretter	opprettet	har opprettet
1211.	å orke	orker	orket	har orket
1212.	å pante	panter	pantet	har pantet
1213.	å passe	passer	passet	har passet
1214.	å plukke	plukker	plukket	har plukket
1215.	å prate	prater	pratet	har pratet
1216.	å prute	pruter	prutet	har prutet
1217.	å pusse	pusser	pusset	har pusset
1218.	å puste	puster	pustet	har pustet
1219.	å pynte seg	pynter seg	pyntet seg	har pyntet seg
1220.	å regne	regner	regnet	har regnet
1221.	å rense	renser	renset	har renset
1222.	å rette	retter	rettet	har rettet
1223.	å rydde	rydder	ryddet	har ryddet

1224.	å samle	samler	samlet	har samlet
1225.	å sammen- ligne	sammenligner	sammenlignet	har sammenlignet
1226.	å savne	savner	savnet	har savnet
1227.	å senke	senker	senket	har senket
1228.	å sentre	sentrer	sentret	har sentret
1229.	å sjekke	sjekker	sjekket	har sjekket
1230.	å skaffe	skaffer	skaffet	har skaffet
1231.	å skynde seg	skynder seg	skyndet seg	har skyndet seg
1232.	å skåre	skærer	skåret	har skåret
1233.	å sladre	sladrer	sladret	har sladret
1234.	å slutte	slutter	sluttet	har sluttet
1235.	å snakke	snakker	snakket	har snakket
1236.	å snekre	snekker	snekret	har snekret
1237.	å snufse	snufser	snufset	har snufset
1238.	å sovne	sovner	sovnet	har sovnet
1239.	å spikke	spikker	spikket	har spikket
1240.	å spleise	spleiser	spleiset	har spleiset
1241.	å stable	stabler	stabet	har stabet
1242.	å stemple	stempler	stemplet	har stemplet
1243.	å stoppe	stopper	stoppet	har stoppet
1244.	å strikke	strikker	strikket	har strikket
1245.	å støvsuge	støvsuger	støvsuget	har støvsuget
1246.	å surfe	surfer	surfet	har surfet
1247.	å sveise	sveiser	sveiset	har sveiset
1248.	å tilpasse	tilpasser	tilpasset	har tilpasset
1249.	å titte	titter	tittet	har tittet

1250.	å trille	triller	trillet	har trillet
1251.	å trøste	trøster	trøstet	har trøstet
1252.	å tvinne	tvinner	tvinnet	har tvinnet
1253.	å tørke	tørker	tørket	har tørket
1254.	å tøyse	tøyser	tøyset	har tøyset
1255.	å undertegne	undertegner	undertegnet	har undertegnet
1256.	å utdanne seg	utdanner seg	utdannet seg	har utdannet seg
1257.	å vandre	vandrer	vandret	har vandret
1258.	å vaske	vasker	vasket	har vasket
1259.	å veksle	veksler	vekslet	har vekslet
1260.	å vente	venter	ventet	har ventet
1261.	å vinke	vinker	vinket	har vinket
1262.	å virke	virker	virket	har virket
1263.	å våkne	våkner	våknet	har våknet
1264.	å ære	ærer	æret	har æret
1265.	å ønske	ønsker	ønsket	har ønsket
1266.	å åpne	åpner	åpnet	har åpnet

Regelrette verb gruppe 2

✓ Hvis roten ender på én konsonant, får verbet vanligvis endelsen -te i preteritum og -t i perfektum.				
1267.	å akseptere	aksepterer	aksepterte	har akseptert
1268.	å aktivere	aktiverer	aktiverte	har aktivert
1269.	å begynne	begynner	begynte	har begynt
1270.	å bestemme	bestemmer	bestemte	har bestemt

1271.	å betale	betaler	betalte	har betalt
1272.	å brenne	brenner	brente	har brent
1273.	å bruke	bruker	brukte	har brukt
1274.	å bråke	bråker	bråkte	har bråkt
1275.	å diskutere	diskuterer	diskuterte	har diskutert
1276.	å drømme	drømmer	drømte	har drømt
1277.	å døpe	døper	døpte	har døpt
1278.	å eksistere	eksisterer	eksisterte	har eksistert
1279.	å ekspedere	ekspederer	ekspederte	har ekspedert
1280.	å ende	ender	endte	har endt
1281.	å fascinere	fascinerer	fascinerte	har fascinert
1282.	å favorisere	favoriserer	favoriserte	har favorisert
1283.	å fokusere	fokuserer	fokuserte	har fokusert
1284.	å forberede	forbereder	forberedte	har forberedt
1285.	å forklare	forklarer	forklarte	har forklart
1286.	å forsyne seg	forsyner seg	forsynte seg	har forsynt seg
1287.	å fungere	fungerer	fungerte	har fungert
1288.	å fylle	fyller	fylte	har fylt
1289.	å føde	føder	fødte	har født
1290.	å føle	føler	følte	har følt
1291.	å gjemme	gjemmer	gjemte	har gjemt
1292.	å glemme	glemmer	glemte	har glemt
1293.	å gratulere	gratulerer	gratulerte	har gratulert
1294.	å helle	heller	helte	har helt
1295.	å hende	hender	hendte	har hendt
1296.	å henge	henger	hengte	har hengt

1297.	å hilse	hilser	hilste	har hilst
1298.	å høre	hører	hørte	har hørt
1299.	å innrømme	innrømmer	innrømte	har innrømt
1300.	å insistere	insisterer	insisterte	har insistert
1301.	å integrere seg	integrerer seg	integrerte seg	har integrert seg
1302.	å invitere	inviterer	inviterte	har invitert
1303.	å kalle	kaller	kalte	har kalt
1304.	å kjenne	kjenner	kjente	har kjent
1305.	å kjøpe	kjøper	kjøpte	har kjøpt
1306.	å kjøre	kjører	kjorte	har kjørt
1307.	å klare	klarer	klarte	har klart
1308.	å klemme	klemmer	klemte	har klemt
1309.	å koke	koker	kokte	har kokt
1310.	å confirmere seg	konfirmerer seg	konfirmerte seg	har confirmert seg
1311.	å konstatere	konstaterer	konstaterte	har konstatert
1312.	å kontrollere	kontrollerer	kontrollerte	har kontrollert
1313.	å kopiere	kopierer	kopierte	har kopiert
1314.	å kose seg	koser seg	kosete seg	har kost seg
1315.	å kvalifisere	kvalifiserer	kvalifiserte	har kvalifisert
1316.	å leke	leker	lekte	har lekt
1317.	å lese	leser	leste	har lest
1318.	å levere	leverer	leverte	har levert
1319.	å like	liker	likte	har likt
1320.	å lure	lurer	lurte	har lurt
1321.	å lære	lærer	lærte	har lært

1322.	å løse	løser	løste	har løst
1323.	å låne	låner	lånte	har lånt
1324.	å male	maler	malte	har malt
1325.	å mase	maser	maste	har mast
1326.	å melde	melder	meldte	har meldt
1327.	å mene	mener	mente	har ment
1328.	å mosjonere	mosjonerer	mosjonerte	har mosjonert
1329.	å motivere	motiverer	motiverte	har motivert
1330.	å måle	måler	målte	har målt
1331.	å nevne	nevner	nevnte	har nevnt
1332.	å nøle	nøler	nølte	har nølt
1333.	å oppføre seg	oppfører seg	oppførte seg	har oppført seg
1334.	å oppsøke	oppsøker	oppsøkte	har oppsøkt
1335.	å organisere	organiserer	organiserte	har organisert
1336.	å parkere	parkerer	parkerte	har parkert
1337.	å pensjonere seg	pensjonerer seg	pensjonerte seg	har pensjonert seg
1338.	å presentere	presenterer	presenterte	har presentert
1339.	å reagere	reagerer	reagerte	har reagert
1340.	å registrere	registrerer	registrerte	har registrert
1341.	å reparere	reparerer	reparerte	har reparert
1342.	å respektere	respekterer	respekterte	har respektert
1343.	å ringe	ringer	ringte	har ringt
1344.	å samtale	samtaler	samtalte	har samtalt
1345.	å sende	sender	sendte	har sendt
1346.	å separere seg	separerer seg	separerte seg	har separert seg
1347.	å skape	skaper	skapte	har skapt

1348.	å skille	skiller	skilte	har skilt
1349.	å skinne	skinner	skinte	har skint
1350.	å skjenne	skjenner	skjente	har skjent
1351.	å skjønne	skjønner	skjønte	har skjønt
1352.	å skåle	skåler	skålte	har skålt
1353.	å smake	smaker	smakte	har smakt
1354.	å smile	smiler	smilte	har smilt
1355.	å sortere	sorterer	sorterte	har sortert
1356.	å spandere	spanderer	spanderte	har spandert
1357.	å spare	sparer	sparte	har spart
1358.	å spasere	spaserer	spaserte	har spasert
1359.	å spekulere	spekulerer	spekulerte	har spekulert
1360.	å spille	spiller	spilte	har spilt
1361.	å spise	spiser	spiste	har spist
1362.	å steke	steker	stekte	har stekt
1363.	å stelle	steller	stelte	har stelt
1364.	å stemme	stemmer	stemte	har stemt
1365.	å stille	stiller	stilte	har stilt
1366.	å studere	studerer	studerte	har studert
1367.	å svare	svarer	svarte	har svart
1368.	å svømme	svømmer	svømte	har svømt
1369.	å søke	søker	søkte	har søkt
1370.	å søle	søler	sølte	har sølt
1371.	å telle	teller	telte	har telt
1372.	å tenke	tenker	tenkte	har tenkt
1373.	å tenne	tenner	tente	har tent
1374.	å tilberede	tilbereder	tilberedte	har tilberedt

1375.	å tjene	tjener	tjente	har tjent
1376.	å trene	trener	trente	har trent
1377.	å trenge	trenger	trengte	har trengt
1378.	å tåle	tåler	tålte	har tålt
1379.	å undersøke	undersøker	undersøkte	har undersøkt
1380.	å undervise	underviser	underviste	har undervist
1381.	å uttrykke seg	uttrykker seg	uttrykte seg	har uttrykt seg
1382.	å vare	varer	varte	har vart
1383.	å vise	viser	viste	har vist
1384.	å vokse	vokser	vokste	har vokst

Regelrette verb gruppe 3

✓ Hvis roten av verbet ender på diftong (ei, ai, øy, au, eu), -g eller -v, får verbet vanligvis endelsene -de i preteritum og -d i perfektum.				
1385.	å begrave	begraver	begravde	har begravd
1386.	å behøve	behøver	behøvde	har behøvd
1387.	å bevege	beveger	bevegde	har bevegdd
1388.	å dreie	dreier	dreide	har dreid
1389.	å drøye	drøyer	drøyde	har drøyd
1390.	å eie	eier	eide	har eid
1391.	å lage	lager	lagde	har lagd
1392.	å leve	lever	levde	har levd
1393.	å oppleve	opplever	opplevde	har opplevd
1394.	å pleie	pleier	pleide	har pleid
1395.	å prøve	prøver	prøvde	har prøvd

1396.	å streve	strever	strevde	har strevd
1397.	å veve	vever	vevde	har vevd

Regelrette verb gruppe 4

✓ Hvis verbet i infinitiv ender på en trykksterk vokal, får det vanligvis endelsene -dde i preteritum og -dd i perfektum.				
1398.	å bety	betr	betydde	har betydd
1399.	å bo	bor	bodde	har bodd
1400.	å bry seg	bryr seg	brydde seg	har brydd seg
1401.	å kle seg	kler seg	kledde seg	har kledd seg
1402.	å skje	skjer	skjedde	har skjedd
1403.	å sy	sy	sydde	har sydd
1404.	å tro	tror	trodde	har trodd

S-verb

1405.	å finnes	finnes/fins	fantes/fans	har finnes
1406.	å minnes	minnes/mins	mintes	har minnes/har mintes
1407.	å møtes	møtes	møttes	har møttes
1408.	å sees	sees/ses	såes/sås	har settes
1409.	å synes	synes	syntes	har syntes
1410.	å trives	trives	trivdes	har trivdes

Pronomen

- ✓ Pronomen er ord vi kan bruke istedenfor substantiv.
- ✓ I setninger med objekt bruker vi objektsformen, f.eks.: *Vi besøker **henne** på sykehuset.*
- ✓ *Den* bruker vi om substantiv (ting) i maskulin og feminin form:
*Han kjøper sykkel**en**. Han kjøper **den**.*
*Hun tar på seg jakk**a**. Hun tar på seg **den**.*
- ✓ *Det* bruker vi om substantiv (ting) i intetkjønn: *Hun liker hus**et**.*
*Hun liker **det**.*
- ✓ Vi bruker også *det* mer generelt: ***Det går bra!***
- ✓ Refleksiv eieform bruker vi når subjektet eier objektet:
*Han skal vaske leiligh**eten sin**.*
- ✓ Refleksiv form bruker vi når subjektet og objektet er samme person:
*Han gifter **seg**.*

Subjektsform	Objektsform	Refleksiv eieform	Refleksiv form
1411. jeg	meg		meg
1412. du	deg		deg
1413. han	ham/han	sin/si/sitt/sine	seg
1414. hun	henne	sin/si/sitt/sine	seg
1415. den	den	sin/si/sitt/sine	seg
1416. det	det	sin/si/sitt/sine	seg
1417. vi	oss		oss
1418. dere	dere		dere
1419. de	dem	sin/si/sitt/sine	seg

Eieformene

✓ *Min, din, sin, vår* bøyes etter substantivet (ikke etter hvem som eier).

Eieform

min/mi/	<i>Jeg tar på meg jakken min. Jeg henter boka mi.</i>
mitt/mine	<i>Jeg trives i huset mitt. Jeg tar med meg tingene mine.</i>
din/di/	<i>Du tar på deg jakken din. Du henter boka di.</i>
ditt/dine	<i>Du trives i huset ditt. Du tar med deg tingene dine.</i>
hans	<i>Reza, kan du hente jakka til Marek. Jakka hans er i skapet.*</i>
hennes	<i>Hans, kan du hente bøkene til Heidi? Bøkene hennes* ligger der.</i>
dens	<i>Jeg leser om byen og dens historie.</i>
dets	<i>Jeg leser om hotellet og dets service.</i>
vår/vårt/våre	<i>Vi er i hagen vår. Vi ser på klokka vår. Vi er i huset vårt. Vi ser på bøkene våre.</i>
deres	<i>Dere (Hans og Randi) tar med tingene deres. (Hans og Randi eier tingene.)</i>
deres	<i>Ingebjørg, kan du ta med tingene til Hans og Randi? Tingene deres ligger der.</i>
✓*	<i>Hans og hennes brukes når subjektet ikke eier objektet. Hans og hennes er ubøylige.</i>
✓	<i>Sin, si, sitt, sine brukes når subjektet (han, hun, det, de) eier objektet: Han (Reza) vasker bilen hans. (Bilen til Joakim.) Reza vasker bilen hennes. (Til Randi.)</i>

*Han (Reza) vasker bilen **sin**.* (Bilen til Reza.)
*Han (Reza) vasker huset **sitt**.* (Huset til Reza.)
*Hun (Heidi) vasker jakka **si**.* (Jakka til Heidi.)
*Barnet ser på moren **sin**.*
*De tenker på hjemlandet **sitt**.*

- ✓ Vi brukes også *hennes/hans* i subjektet:

*Familien **hennes** bor i Rwanda.*
*Barna **hans** bor i hjemlandet med kona.*
*Hun sier at **barna hennes** er søte.*

- ✓ NB. Substantivet skal ha ubestemt form når det står *etter* possessive ord, og bestemt form når det står *foran* possessive ord:

min bil – bilen *min*, *mi jakke* – jakka *mi*, *mitt hus* – huset *mitt*
mine sko – skoene *mine*

Om å uttrykke eierforhold:

- ✓ *Når vi vil uttrykke at noen eier eller har noe, kan vi gjøre det på tre måter:
- Med eieformene (som forklart ovenfor): Tingene *deres* ligger der.
 - Med *til* : Tingene *til* Reza ligger der.
 - Med genitiv : Rezas ting ligger der.

Påpekende pronomen

Når noe ikke er nærme:	Når noe er nærme:	Uten substantiv:
Den filmen jeg så i går, vil jeg kjøpe på dvd. Den jakka på stativet var fin. Det huset som ligger der borte, er til salg. De lekene der borte skal ligge her.	Denne filmen jeg har her, er god. Denne jakka er deilig! Dette huset som ligger foran oss, er veldig fint. Disse lekene her skal du rydde inn i skapet.	Denne kjøper jeg! (en film) Har du prøvd den ? (ei jakke) Vil du se på det ? (et hus) Disse er nye. (lekene)

1420.	den – denne	<i>Vil du ha den kaken der borte, eller denne som ligger her?</i>
1421.	det – dette	<i>Jeg vil gjerne ha det kakestykket som ligger der borte. Jeg synes dette her ser litt gammelt ut.</i>
1422.	de – disse	<i>De menneskene der borte kjenner jeg ikke. Men disse damene ved siden av meg kjenner jeg godt.</i>

Spørrepronomen / Spørreord

Spørreord:	Vi spør om:	
1423. hva	litt av hvert:	<i>Hva skal vi spise til middag?</i>
1424. hvem	bare om person:	<i>Hvem er det som kommer der?</i>
1425. hvilken	spesifikasjon:	<i>Hvilken dag skal du ha eksamen?</i>
1426. hvilket	spesifikasjon:	<i>Hvilket hus bor du i?</i>
1427. hvilke	spesifikasjon:	<i>Hvilke dager har du norskkurs?</i>
1428. hvor	sted:	<i>Hvor bor du?</i>
1429. hvordan	måte:	<i>Hvordan er han? Han er snill. Hvordan har han det? Han har det fint.</i>
1430. hvorfor	grunn:	<i>Hvorfor reiser du så plutselig?</i>
1431. når	tid:	<i>Når kommer du tilbake?</i>
1432. hva slags	type:	<i>Hva slags bøker bruker dere på kurset?</i>

Relativt pronomen

1433.	som	<i>Den mannen som kommer der, er min far.</i>
-------	-----	---

Resiprokt pronomen

1434.	hverandre	<i>De er veldig glad i hverandre. Han elsker henne. Hun elsker ham.</i>
-------	-----------	---

Ubestemte pronomen

1435.	all, alt, alle	<i>Han spiste opp all frukten, alt kjøttet og alle grønnsakene.</i>
1436.	ingen	<i>Ingen vet hva som skjer i framtiden.</i>
1437.	man	<i>Man har god utsikt fra et fly.</i>
1438.	en	<i>En kan ikke få tid til alt.</i>
1439.	noe	<i>Vil du ha noe å spise?</i>
1440.	noen	<i>Ser du noen mennesker du kjenner her?</i>

Andre pronomen

1441.	begge	<i>Begge brukes om personer eller ting: Jeg liker begge bøkene. Begge kan også stå alene: Jeg liker begge.</i>
1442.	hver	<i>Hver av elevene får hver sin bok og hvert sitt skrivebord.</i>
1443.	igjen	<i>Kan du si det igjen?</i>
1444.	ingenting	<i>Jeg ser ingenting. Det er så mørkt.</i>
1445.	samme	<i>Prisen på de to bøkene er den samme: 140 kroner for begge.</i>
1446.	selv	<i>Nå er du 23 år. Nå må du klare deg selv.</i>
1447.	slik	<i>Hvordan vil du ha håret? Er det bra slik? Ja, det er bra på den måten.</i>
1448.	sånn	<i>Jeg vil gjerne ha håret sånn. Jeg vil også gjerne ha to sanne blomster i håret. Jeg liker den typen blomster.</i>

Adverb

- ✓ Adverbene deles inn i grupper etter betydningen. Men gruppene kan variere litt. Ulike grammatikkbøker deler inn adverbene på litt forskjellig måte.
- ✓ Adverbet forteller om verbet. Adverbet har ofte samme form som intetkjønn av adjektivet. Ofte sier adverbet *når*, *hvor* og *på hvilken måte* handlingen skjer:
Først (tid) *spiser de frokost. Etterpå* (tid) *går de på tur. De går ut* (hvor). *De likte seg godt* (måte).
- ✓ Adverbene bøyes ikke i kjønn og tall, men noen adverb gradbøyes.

Tidsadverb

Vi finner tidsadverb ved å spørre: Når? Hvor ofte? Hvor lenge?		
1449.	aldri	<i>Hun har aldri vært her. Han sier at hun aldri har vært her.</i>
1450.	allerede	<i>Har hun allerede kommet? Det var tidlig.</i>
1451.	alltid	<i>Alltid og aldri betyr det motsatte. Alltid skrives alltid med to l-er. Aldri skrives aldri med to l-er.</i>
1452.	bestandig	<i>Alltid og bestandig betyr omtrent det samme.</i>
1453.	da	<i>Da (på den tiden) var Norge i union med Danmark.</i>
1454.	deretter	<i>Først spiste de en god middag. Deretter gikk de på kino.</i>
1455.	endelig	<i>Endelig kommer du! Jeg har ventet så lenge på deg.</i>
1456.	ennå	<i>Er du her ennå? Jeg trodde du hadde gått hjem.</i>
1457.	etter	<i>Etter middag betyr ikke det samme som ettermiddag.</i>
1458.	etter hvert	<i>Etter hvert (litt etter litt) begynte han å trives i Norge.</i>
1459.	etterpå	<i>Spis opp all maten din! Etterpå skal du få en god dessert.</i>
1460.	fremdeles	<i>Fremdeles og ennå er synonymmer.</i>

1461.	før	<i>Før bodde han i Norge. Nå bor han i Tyskland.</i>
1462.	først	<i>Først leste de i boka. Så gjorde de arbeidsoppgaver.</i>
1463.	innimellom	<i>Innimellom (noen ganger) savner hun hjemlandet.</i>
1464.	jevnlige	<i>Han snakker jevnlig med familien sin på Skype.</i>
1465.	lenge – lenger – lengst	<i>Hvor lenge har du bodd i Norge? Jeg har bodd her to år lenger enn deg. Men jeg har bodd her lengst. Jeg har bodd her i ti år.</i>
1466.	nettopp	<i>Jeg kom nettopp, for bare to minutter siden. Er det riktig? Ja, nettopp!</i>
1467.	nå	<i>Hva gjør du nå? Nå leser jeg.</i>
1468.	ofte	<i>Han kommer ofte på besøk. Han sier at han ofte kommer på besøk.</i>
1469.	omsider	<i>Omsider forstår jeg forskjellen på presens og perfektum.</i>
1470.	periodevis	<i>Han jobber periodevis. Han har ikke fast jobb.</i>
1471.	plutselig	<i>Plutselig begynte det å regne. Regnet begynte plutselig.</i>
1472.	samtidig	<i>Emilio og Johanne står opp samtidig. Begge to står opp klokka halv sju.</i>
1473.	senere	<i>Nå er jeg litt trøtt. Kan vi snakke sammen litt senere?</i>
1474.	sjelden	<i>Elina sier at Heidi sjelden har tid til henne. Det er litt trist.</i>
1475.	snart	<i>Snart kommer jeg. Kommer du snart? Hun sier at hun snart skal begynne å studere.</i>
1476.	straks	<i>Bare vent litt, jeg er straks tilbake.</i>
1477.	så	<i>Når så er tidsadverb, kommer verbet på plass to. Først spiste de. Så danset de.</i>
1478.	vanligvis	<i>Han sier at han vanligvis står opp klokka halv sju.</i>

Stedsadverb

- ✓ Vi finner stedsadverb ved å spørre: Hvor?
- ✓ Mange stedsadverb har to former: én form ved verb som forteller om bevegelse og én form som forteller om når man er på et sted.

Ved bevegelses-verb:	Ved verb som forteller om når man er på et sted:	
1479. opp	oppe	<i>Jeg går opp trappa. Nå er jeg oppe på toppen.</i>
1480. bort	borte	<i>Gå bort til det treet. Stå der borte mens jeg tar bildet.</i>
1481. dit	der	<i>Gå dit! Bra, nå er du der.</i>
1482. hit	her	<i>Kom hit! Nå er du her.</i>
1483. fram/frem	framme/ fremme	<i>Han ønsker å komme fram. Det er deilig å være framme etter mange timer i bil.</i>
1484. hjem	hjemme	<i>Han ringer hjem til kona si. Kona er hjemme.</i>
1485. inn	inne	<i>Kom inn! Dere må være inne nå.</i>
1486. ned	nede	<i>Vi kommer ned nå. Hva gjør dere der nede?</i>
1487. ut	ute	<i>Barna går ut. De må være ute i to timer.</i>
1488. hjemmefra		<i>De går hjemmefra klokka 8.05. De er framme klokka 8.30.</i>
1489. hjemover		<i>Klokka to begynner de å gå hjemover.</i>

Setningsadverb

- ✓ Noen adverb sier noe om hele innholdet i setningen. De forandrer betydningen av setningen på ulike måter. Disse adverbene kalles setningsadverb.
- ✓ I helsetninger står setningsadverbene vanligvis etter første del av verbet.

- ✓ I leddsetninger står setningsadverbene foran verbet.
- ✓ (Flere av tidsadverbene nevnt ovenfor kan også være setningsadverb.)

1490.	bare	<i>Gutten sier at han bare skal gjøre noe først.</i>
1491.	ei	<i>Dette vil jeg ikke gjøre; den gang ei. Ei betyr ikke, men ordet brukes ikke så ofte.</i>
1492.	ikke	<i>Han sier at han ikke vil komme på besøk.</i>
1493.	også	<i>Hun lurer på om hun også skal reise til Tyskland.</i>
1494.	egentlig	<i>Han vet ikke om han egentlig ønsker å flytte fra Oslo.</i>
1495.	dessverre	<i>Torvald er dessverre død. Men han fikk et langt liv.</i>
1496.	nok	<i>Nå har jeg spist nok mat!</i>
1497.	heldigvis	<i>Han sier at han heldigvis hadde med seg mobilen da han fikk motorstopp midt på fjellet.</i>
1498.	jerne	<i>Jeg vil gjerne komme til deg på lørdag.</i>
	heller	<i>Jeg vil heller være hjemme på lørdag.</i>
	helst	<i>Jeg vil helst besøke kjæresten min på lørdag.</i>
1499.	visst	<i>Naboene skal visst skille seg. Har du hørt det samme?</i>

Gradsadverb

Gradsadverb kan være ord for mengde, dvs. ord som sier noe om det er lite eller mye av handlingen eller situasjonen.

1500.	ganske	<i>Han er ganske flink, ikke sant?</i>
1501.	nesten	<i>Jeg fikk åtte feil. Jeg klarte nesten eksamen.</i>
1502.	nokså	<i>Disse setningene er nokså vanskelige, synes du ikke?</i>
1503.	så	<i>Du er så fin! Så bra! Jeg er så glad.</i>
1504.	veldig	<i>Det var veldig hyggelig å besøke dere.</i>

1505.	litt	<i>Vil du ha litt mer kaffe? Jeg ser at du har lite igjen i koppen.</i>
1506.	svært	<i>Jeg synes han er svært vanskelig å snakke med.</i>
1507.	altfor	<i>Disse bøkene er altfor dyre, synes du ikke?</i>
1508.	enda	<i>Nå har jeg blitt enda flinkere i norsk!</i>

Andre adverb

1509.	akkurat	<i>Vi kom akkurat hjem. Vi har bare vært her i fem minutter.</i>
1510.	alene	<i>Stadig flere mennesker trives med å leve alene.</i>
1511.	aller	<i>Det er denne boka jeg liker aller best.</i>
1512.	altså	<i>Da kommer du altså på festen?</i>
1513.	atter	<i>Han er kommet tilbake, atter en gang. Atter betyr igjen, men ordet brukes ikke så ofte.</i>
1514.	derfor	<i>Årsak: Han var kald. Derfor ble han syk.</i>
1515.	dessuten	<i>Tillegg: Han var trist. Dessuten hadde han ingen penger.</i>
1516.	ellers	<i>Du må stoppe bilen nå! Ellers kolliderer du. Ellers betyr omtrent det samme som hvis ikke.</i>
1517.	forresten	<i>Det var forresten en ting til jeg ville si til deg. Du må huske å ringe til sjefen.</i>
1518.	jammen	<i>Dette var jammen godt! = Dette var virkelig godt!</i>
1519.	kanskje	<i>Du bruker ordet kanskje når du ikke er sikker.</i>
1520.	like	<i>Melissa og Petter bor like i nærheten av et treningssenter.</i>
1521.	likevel	<i>Hun var syk. Likevel gikk hun ut.</i>
1522.	muligens	<i>Jeg kommer muligens på festen, men jeg vet ikke.</i>
1523.	nemlig	<i>Vi kom litt senere på besøk, nemlig på onsdag.</i>
1524.	sammen	<i>Jeg er ute sammen med vennene mine. Det er hyggelig.</i>
1525.	tilbake	<i>Skal du være lenge ute, eller kommer du snart tilbake?</i>
1526.	uansett	<i>Jeg føler meg ikke helt bra, men jeg reiser uansett.</i>

1527.	vekselvis	<i>Barna bor vekselvis hos sin mor og hos sin far – en uke hos hver.</i>
1528.	vel	<i>Du er ikke syk, er du vel?</i>

Preposisjoner

- ✓ Det kan være vanskelig å vite når man skal bruke *i* og når man skal bruke *på*. Det finnes ikke klare regler som kan forklare dette. Men her er noen tips:
 - *i*: i gater, i de fleste byer, i fylker, i Nord-Norge, i Norge og andre land.
 - *på*: på mange steder, på øyer, på Sørlandet, Østlandet, Vestlandet.
- ✓ Legg også merke til denne forskjellen:
 - *i*: *i skapet, i veska, i munnen* (*i* = inne i, på innsiden).
 - *på*: *på bordet, på hylla, på veggen, på taket* (*på* = oppe på, på toppen, på utsiden).
- ✓ Merk deg også dette:
 - Ved bevegelse: *Vi reiser fra ett sted til et annet sted.*
 - Ved periode/tid: *Han skal være hos oss i et år. I april. I 2010. I kveld* (denne kvelden). *I morgen* (neste dag).
 - Ved fortid: *Han kom hit for et år siden* (brukes med preteritum).
 - Ved framtid (når vi forteller hvor lenge det er til noe skal skje): *Han skal dra om to dager*. Obs: *Om kvelden/om morgenen* (generelt), *I dag morges* (i dag tidlig).
 - Vi sier vanligvis *på kino, på kontoret, på posten, på skolen, på kafé, på jobben*, men: *i en butikk, i en bank, i barnehagen*.
 - Om *om, i* og *til* ved årstider:
 - Om vinteren er det kaldt i Norge* (generelt/vanligvis).
 - I vinter gikk jeg på ski* (sist vinter).
 - I sommer skal jeg bade mye* (nå eller snart).
 - Til høsten skal jeg studere* (neste høst).

1529.	av	<i>Fra nå av vil han ikke sove så lenge om morgenen.</i>
1530.	for	<i>Er du lei deg for noe?</i>
1531.	foran	<i>Hun står foran alle menneskene i salen. Hun er litt nervøs.</i>

1532.	fra	<i>Jeg vil ikke gå fra gutten min i dag. Han er syk.</i>
1533.	framover/ fremover	<i>Hun falt framover og besvimte.</i>
1534.	gjennom	<i>Vi gikk rolig gjennom rommet mens alle så på oss.</i>
1535.	hos	<i>Vi bruker hos foran personer og når vi er eller bor på et sted: Jeg er hos tannlegen.</i>
1536.	i	<i>Han ligger i senga og leser i boka.</i>
1537.	ifølge	<i>Ifølge Dagbladet skjedde det et ran klokka 14.08 i Storgata.</i>
1538.	innen	<i>Du må være ferdig med denne jobben innen klokka åtte.</i>
1539.	istedenfor/ i stedet for	<i>Melissa jobber istedenfor Berit, for Berit er syk.</i>
1540.	langs	<i>Han går langs veien og plukker blomster.</i>
1541.	med	<i>Vil du være med oss på kino i kveld?</i>
1542.	mellom	<i>Barnet sov i senga mellom sin mor og sin far.</i>
1543.	mot	<i>Han gikk mot henne. Hva skulle han si til henne?</i>
1544.	om	<i>Om sommeren pleier de å reise rundt i Norge.</i>
1545.	omkring	<i>Han så seg omkring og tenkte: Jeg liker dette stedet.</i>
1546.	over	<i>Bildet henger over sofaen. Over bildet henger det ei hylle.</i>
1547.	på	<i>Nøklene ligger på bordet. Bordet står på gulvet.</i>
1548.	rundt	<i>I dag må du ta skjerfet godt rundt halsen. Det er så kaldt ute.</i>
1549.	til	<i>Vi bruker til ved bevegelse: Jeg skal til byen. Men du kan også si: Jeg skal på byen. Da betyr det: Jeg skal gå på bar.</i>
1550.	uten	<i>Jeg vil ikke gå på kino og restaurant uten deg.</i>
1551.	utenfor	<i>Utenfor er det kaldt, men her inne er det godt og varmt.</i>
1552.	utenom	<i>Vi må ta en annen vei og kjøre utenom all denne trafikken.</i>
1553.	ved siden av	<i>De står ved siden av hverandre og holder hverandre i hendene.</i>
1554.	via	<i>For å komme til Oslo kan du kjøre via Kongsberg.</i>

Interleksjoner (utropsord)

1555.	adjø	<i>Adjø. Nå drar jeg. Takk for alt.</i>
1556.	hallo	<i>Hallo, dette er Petter.</i>
1557.	hei	<i>Hei du! Det var lenge siden! Hvordan står det til?</i>
1558.	hysj	<i>Hysj. Vær stille. Dere kan ikke snakke nå.</i>
1559.	ja	<i>Vil du kjøpe denne genseren? Ja, det vil jeg.</i>
1560.	jo	<i>Vil du ikke kjøpe genseren? Jo da, jeg må bare hente penger.</i>
1561.	nei	<i>Vil du kjøpe genseren? Nei, det vil jeg ikke.</i>
1562.	puh	<i>Puh, nå er eksamen endelig ferdig!</i>
1563.	unnskyld	<i>Unnskyld, men kan du si meg veien til nærmeste bank?</i>
1564.	æsj	<i>Æsj, jeg liker ikke at folk kaster så mye søppel.</i>

Konjunksjoner

- ✓ Konjunksjoner knytter sammen helsetninger. Vi sier at konjunksjonene står utenfor setningene, eller at de står på plass 0 i setningsskjemaet.
- ✓ *Da* og *når* er tidskonjunksjoner.
- ✓ *Da* bruker vi om noe som hendte en bestemt gang i fortiden: den gang.
- ✓ *Når* bruker vi om noe som hender eller hendte flere ganger, og når vi snakker om framtiden.

1565.	og	<i>Melissa ser på tv, og Petter jobber på datamaskinen.</i>
1566.	eller	<i>Reiser Elina til USA nå, eller reiser hun etter jul?</i>
1567.	men	<i>Hun vil reise, men hun har ikke råd.</i>
1568.	for	<i>Elina sparer penger, for hun vil gjerne reise til USA.</i>
1569.	både – og	<i>Jeg ønsker meg både en snill mann og et koselig hus.</i>
1570.	enten – eller	<i>Jeg vil ha enten vann eller juice. Ikke begge deler.</i>
1571.	verken – eller	<i>Jeg vil verken ha vann eller juice. Jeg er ikke tørst.</i>
1572.	da	<i>Da morgenen kom, regnet det mye.</i>
1573.	når	<i>Når tante Adele dør, må noen andre organisere slektstreffet.</i>

Subjunksjoner

✓ Subjunksjoner innleder leddsetninger. ✓ En leddsetning er en del av en annen setning.		
1574. at	<i>Han sier at han ikke kan komme på festen i morgen.</i>	<i>At</i> står i fortellende setninger.
1575. fordi	<i>Jeg kommer fordi jeg har lyst.</i>	<i>Fordi</i> brukes ved grunn.
1576. hvis	<i>Jeg kommer hvis jeg får tid.</i>	<i>Hvis</i> brukes ved betingelse.
1577. når	<i>Jeg kommer når jeg får tid.</i>	<i>Når</i> brukes ved tid.
1578. om	<i>Jeg lurer på om hun er frisk?</i>	<i>Om</i> brukes ved spørsmål.
1579. selv om	<i>Hun kommer på festen selv om hun er syk.</i>	<i>Selv om</i> brukes ved motsetning.
1580. siden	<i>Han tar på seg genseren siden han fryser.</i>	<i>Siden</i> brukes ved grunn.

Uttrykk fra tekstene i grunnboka

1581.	all slags	<i>Jeg liker all slags mat og alle slags grønnsaker.</i>
1582.	bortsett fra	<i>Jeg liker alle slags grønnsaker bortsett fra løk.</i>
1583.	det er på tide	<i>Det var på tide at dere kom på besøk til oss.</i>
1584.	det er/var synd	<i>Det var synd at du mistet jobben.</i>
1585.	det spiller ingen rolle	<i>Det spiller ingen rolle for meg om det er regn eller sol. Jeg liker all slags vær.</i>
1586.	en del	<i>Jeg har en del klær som jeg ønsker å gi bort.</i>
1587.	en god stund	<i>Det er en god stund til jeg skal ta Bergenstesten.</i>
1588.	en til	<i>Jeg vil gjerne ha en bit til, takk.</i>
1589.	en vakker dag	<i>En vakker dag skal jeg klare å kjøpe en leilighet.</i>
1590.	han vet verken ut eller inn	<i>Han visste verken ut eller inn da kona gikk fra ham.</i>
1591.	i dag morges	<i>I dag morges fikk jeg nesten sjokk da bilen min ikke stod på den vanlige plassen.</i>
1592.	i forbindelse med	<i>I forbindelse med loppemarkedet skolen skal organisere, må alle foreldre prøve å hjelpe til litt.</i>
1593.	i forhold til	<i>Han er ganske ung i forhold til henne. Han er 42 år og hun er 56 år. Men de er lykkelig gift likevel.</i>
1594.	i hvert fall	<i>Jeg vil i hvert fall komme på festen, selv om de andre ikke skal komme.</i>
1595.	i like måte	<i>– Du ser så fin ut i dag! – Takk, i like måte.</i>

1596.	i likhet med	<i>Jeg vil, i likhet med deg, også ta et ekstra norskkurs før eksamen.</i>
1597.	i løpet av	<i>I løpet av høsten skal jeg lære meg å danse salsa.</i>
1598.	ikke i det hele tatt	<i>– Er du trist? – Nei, ikke i det hele tatt! Jeg er glad.</i>
1599.	kom igjen	<i>Ikke bare sitt der. Kom igjen, så går vi ut sammen!</i>
1600.	lykke til	<i>Lykke til! Jeg håper du klarer det, og at alt går bra.</i>
1601.	midt i	<i>Kan du se læreren? Han sitter midt i den parken.</i>
1602.	midt på sommeren	<i>Midt på sommeren, i juli, drar vi til Nord-Norge.</i>
1603.	på forhånd	<i>Det er fint å få litt informasjon om prøven på forhånd.</i>
1604.	på grunn av	<i>På grunn av at læreren er syk i dag, blir det ingen undervisning.</i>
1605.	som regel	<i>Barna leker som regel i parken, men i dag leker de inne.</i>
1606.	stadig mer/ flere	<i>Stadig flere kjører kollektivt. De bruker buss eller tog.</i>
1607.	stort sett	<i>Stort sett liker jeg å ta bussen om morgenen, men i dag var det hektisk og kaotisk på bussen.</i>
1608.	til og med	<i>Jeg skal være i Beograd til og med den 14. oktober.</i>
1609.	til tross for	<i>Til tross for at jeg egentlig ikke ønsker husdyr, har vi to hunder.</i>
1610.	tross alt	<i>Han har gjort mye vondt mot meg, men han er min bror, og jeg er tross alt glad i ham.</i>
1611.	vert imot	<i>– Liker du Michael Jacksons musikk? – Nei, tvert imot, jeg misliker musikken hans.</i>
1612.	å bli kjent med	<i>Det er veldig hyggelig å bli kjent med deg.</i>
1613.	å bli/være vant til	<i>Han er ikke vant til den norske maten ennå.</i>
1614.	å få lov til	<i>Får du lov til å bli med oss?</i>
1615.	å få tak i	<i>Han prøver å få tak i en gammel, spesiell film.</i>
1616.	å gi seg	<i>Han vil ikke gi seg. Han prøver igjen og igjen, flere ganger.</i>

1617.	å gi uttrykk for	<i>Han har gitt uttrykk for at han ønsker å være alene.</i>
1618.	å gå på ski	<i>Har du lært å gå på ski?</i>
1619.	å ha/få dårlig råd	<i>Vi har ganske dårlig råd nå, så vi kan ikke kjøpe noe ekstra.</i>
1620.	å ha på seg	<i>De har på seg helt vanlige klær.</i>
1621.	å komme i tide	<i>Alle må komme i tide. Ingen må komme for sent.</i>
1622.	å komme om bord	<i>Velkommen om bord i bussen.</i>
1623.	å legge merke til	<i>Har du lagt merke til at hun har klippet håret?</i>
1624.	å legge vekt på	<i>Læreren legger vekt på at elevene skal snakke mye norsk.</i>
1625.	å passe på	<i>Jeg må passe på lillebroren min på 3 år.</i>
1626.	å si ifra	<i>– Kan du si ifra når du er hjemme? – Ja, jeg gir beskjed.</i>
1627.	å slå av en prat	<i>Sjåføren slår av en liten prat med passasjerene.</i>
1628.	å snakke i munnen på hverandre	<i>Nå må dere ikke snakke i munnen på hverandre. Vent til de andre har snakket ferdig.</i>
1629.	å stille spørsmål	<i>Er det noen som ønsker å stille spørsmål?</i>
1630.	å ta vare på	<i>Vi må ta vare på hverandre.</i>
1631.	å være glad i	<i>De er glade i hverandre.</i>
1632.	å være i anmarsj	<i>Nå er vinteren i anmarsj. Hver dag blir det litt kaldere.</i>
1633.	å være nødt til	<i>Han er nødt til å ta medisinen sin, for han er syk.</i>
1634.	å være nøye	<i>Jenta er veldig nøye og detaljert når hun tegner.</i>

1635.	å være opptatt av	<i>Vi er opptatt av å resirkulere glass og papir.</i>
1636.	å være på vei	<i>Jeg er på vei hjem nå; jeg kommer snart.</i>

Forkortelser

1637.	bl.a.	blant annet	<i>Han spiller blant annet på trompet og gitar.</i>
1638.	ca.	cirka	<i>Det bor cirka 600 000 i Oslo.</i>
1639.	dvs.	det vil si	<i>Jeg kommer sikkert; det vil si: jeg tror jeg kommer.</i>
1640.	etc.	et cetera	<i>Vi kjøpte pærer, druer, epler, bananer etc.</i>
1641.	EU	Den europeiske union	<i>EU består av 27 europeiske land (2010) som samarbeider.</i>
1642.	ev.	eventuelt	<i>Jeg kan eventuelt hjelpe deg på lørdag.</i>
1643.	EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet	<i>EØS-avtalen ble undertegnet i 1992.</i>
1644.	f.eks.	for eksempel	<i>Jeg kan for eksempel komme klokka ti. Ok?</i>
1645.	FN	De forente nasjoner	<i>FN har 192 medlemsland (2010).</i>
1646.	m.a.o.	med andre ord	<i>Han er flink til å spille. Han er m.a.o. en stor musiker.</i>
1647.	m.m.	med mer	<i>På nettsiden finner du vokabular for blomster og møbler m.m.</i>
1648.	NOKUT	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	www.nokut.no

1649. osv.	og så videre	<i>Læreren snakket om verb, substantiv, adjektiv osv.</i>
1650. RLE	Religion, livssyn og etikk	<i>I 2008 kom RLE som nytt fag i skolen.</i>
1651. t.o.m.	til og med	<i>Han var på reise t.o.m. 30. august.</i>